

Veïnats

Revista informativa per Calvià i Es Capdellà

Nº Dipòsit legal P.M. 1/1983

ametllers en flor

XICA ESTEVE

Preu: 35 pessetes

nº 3 - febrer - 87

Gràcies Calvià.

Vàrem fer la Rua, idesprés el ball, i Calvià sencer va fer la festa, la va viure.

Aquesta idea de fer una Rua va sortir fa un mes aproximadament. Volem organitzar un dia de diversió i d'alegria, però també encalçàvem una cosa que, en aquells moments ens pareixia enfora, que fos el poble quifés la festa, qui, amb la seva participació, donàs lluentor a l'horabaixa, i es va aconseguir! Nosaltres vàrem ésser el medi, però vosaltres, homes, dones i nins de Calvià ho heu fet.

Quan va acabar el Ball, una persona em va dir: "Feia 50 anys que aquí no es veia una cosa així". Sense pretenir agafar protagonisme, pensam que és així, que la persona que ho deia no ens enganava. El carrer Major davallava ple de gent de totes les edats (de totes!) disfressada, i el Teatre va tornar viure, ple de dalt a baix.

Però alerta, aquesta ha estat la primera passa, nosaltres vos demanam que continueu així, participant a quan actes trobeu oportuns, però participau-hi, és la única manera de lluitar contra la influència absorbent d'altres zones més dotades, és tornar ésser poble, agafar consciència de poble.

Com deiem, no hem de caure dins el miratge d'un primer acte, hem de continuar dins tots i cada un que es facin, interessant-nos en ells perquè també ajuden a fer poble.

Aquesta Rua i el Ball varen estar organitzats per Veïnats, subvencionat per l'Ajuntament, tot va ésser gratuït, i els que feim la Revista hi hem guanyat, no hòblers, sinó el vostre suport moral que ens anima a continuar, i el nostre poble també hi ha guanyat perquè ha demostrat que, quan vol, sab ésser un gran poble.

Per això, plena de satisfacció, vos volem dir:

Gràcies Calvià. Endavant Calvià !

EL DELITO FISCAL EN NUESTRO PAIS.

Con la formación del Estado, el "Príncipe", una vez agotadas sus propias reservas económicas, tuvo que atender las necesidades de su política, acudiendo primero a la nobleza y luego a la burguesía, para que a través de unos cupos entraran en el Tesoro las cantidades imprescindibles para el desenvolvimiento de la actividad del Estado.

Fué tan decisivo este paso de reunir a sus notables que se dice, y no sin razón, que los pactos alcanzados para cubrir los costes del reino, fueron la base de la primera Constitución.

Con el tiempo y debido a las teorías políticas en boga, el Estado, haría dejación de muchos de sus atributos, absteniéndose en la participación activa de la vida nacional.

El "laissez faire, laissez passer", privó por encima de todo. Estas ideas fueron apoyadas en un plano económico por Adams Smith y partían del principio de que el hombre con su instinto y su egoísmo es el mejor defensor de su derecho, y con ello ayuda a mover y desarrollar a toda la sociedad.

El Estado durante el periodo liberal, tuvo pocas necesidades pecunarias, al no estar en su ánimo inmiscuirse en la vida del país. Más poco a poco, la forma del Estado liberal quebró. La dinámica social exigió una mayor justicia distributiva en el reparto de la riqueza, y unas mayores seguridades en cuanto a bienes vitales del hombre.

A medida que la Sociedad instiga al Estado, en demanda de condiciones mínimas de seguridad y de bienes, será preciso reunir a la Sociedad y formalizar un pacto en el sentido de recaudar fondos bastantes para atender las necesidades mas acuciantes del pueblo. Se hará preciso el pago de tributos, para conseguir la paz social. Pero no es suficiente, las fuerzas sociales van muy por delante de la estructura rígida y conservadora del Estado. No basta que se paguen impuestos, es preciso ahora entrar en el principio de solidaridad y en sistemas progresivos porque como dice Fuentes Quintana: "entre sujetos económicos iguales los impuestos deben ser iguales". Y plagiando a Desbruch, "si los sujetos iguales han de ser gravados igual, se supone que los desiguales han de ser gravados desigualmente".

Los bienes fundamentales deberán ser protegidos por el Estado, para que el individuo pueda desarrollarse como persona dentro de la sociedad.

La paz social, siempre relativa, permitirá el avance económico y el desarrollo de los pueblos.

El estado siguiendo la tradición romana, ya había insertado en sus Códigos penales, tipos delictivos, que atentaran contra la Propiedad. La Propiedad, era sagrada. La propiedad sigue siendo sagrada, siempre, claro está, con las limitaciones que la dinámica social exige. Pues bien, si la propiedad privada, dentro de los Códigos, tenía tan alto predicamento, con mayor razón la propiedad pública, la del Estado, la de la colectividad, que son los impuestos que recauda, debería también tenerla, y ocupar el puesto más privilegiado dentro de la protección penal, contra sus infractores.

La verdad es que no ha sido así. No sé si Marx tenía razón cuando escribía aquello de que el "derecho es una superestructura de la sociedad", queriendo significar entre otras cosas que era un instrumento represivo al servicio de una clase dominante. Lo cierto es que la historia del Derecho penal en cuanto al delito fiscal, parece darle la razón.

El primer atisbo de preocupación por el fraude fiscal aparece en el Código Penal de 1.870. Un artículo, el 319 que dice así: "El que, requerido por el competente funcionario administrativo, ocultare el todo o parte de sus bienes, o el oficio o industria que ejerciere, con el propósito de eludir el pago de los impuestos que por aquéllos o por ésta debiere satisfacer, incurrirá en multa del tanto al quíntuplo del importe de dichos impuestos, sin que en ningún caso, pueda bajar de las 10.000 pts." Y ha pasado al Código Penal, en su artículo 319 actual, teniendo vigencia que llega hasta la Ley 50 de 1.977.

Durante toda esta larga etapa de más de 100 años, sólo ha servido, según dice rodriguez Mourullo, para condenar a un desventurado ganadero al que le fueron decomisados 3 corderos por no pagar el impuesto de consumo.

Evidentemente, la Propiedad de la colectividad, materializada en los bienes que proporcionan los impuestos, ha sufrido un serio revés si la comparamos con las puniciones habidas por atentar contra la Propiedad privada.

Es claro que este razonamiento basado en esta comparación es simplista. Hace falta insertarlo en el campo sociológico de las sociedades, con sus hábitos, cultura y también, por qué no, egoismos y férreo conservadurismo. Pero tal vez evidencia la despreocu-

pación e injusticia a la hora de inculpar a los que han incurrido en delito contra la propiedad.

La pena impuesta era de multa, no llegaba siquiera a las penas privativas de libertad.

Las penas privativas de libertad llegan en nuestro país a través de la Ley especial Art. 150 Decreto 6/04/67. El Texto Re fundido de la Ley de Tarifas de los Impuestos sobre Sucesiones, Transmisiones Patrimoniales y Actos Jurídicos Documentados, contiene una sanción al que cometiere fraude fiscal con una pena de arresto menor y multa. Por ser Ley especial y de acuerdo con el art. 7 del Código Penal, "lex special derogat lex general", en lo que a los presupuestos mencionados se refiere. Esta ley especial sanciona el fraude fiscal con la pérdida de la libertad. Era el primer escalón coactivo.

La segunda etapa nos llega de la mano de la ley 50/1977, de 14 de noviembre, son las denominadas "Medidas Urgentes de Reforma Fiscal" y que aparecen en el art. 35, que dice así:

"El capítulo VI del Título III del libro del Código Penal se titulará en lo sucesivo "Del Delito Fiscal", quedando redactado de la siguiente forma:

1.-Cometerá delito fiscal el que defraude a la Hacienda Estatal o Local mediante la elusión del pago de impuestos o el disfrute ilícito de beneficios fiscales."

Queda ubicado aquel mismo artículo y la punibilidad es:

El que defraude desde 2.000.000, pts a 5.000.000, pts multa del tanto al sextuplo sobre la suma defraudada.

Cuando el fraude sea superior a 5.000.000, pts e inferior a 10.000.000, pts la pena será la misma que la que se apunta en el párrafo anterior y además privación de libertad: arresto mayor (de un mes y un día a 6 meses).

Existen unos presupuestos necesarios para que se produzca delito, tales como la cantidad defraudada que exceda en una décima parte de la cuota.

Otro dato es que estos delitos fiscales solo son perseguibles a instancia de la Administración.

La realidad es que tal y como está planteado la inaplicabilidad del precepto ha sido norma usual.

Otro aspecto es el que hace referencia a las penas. Existe un ejemplo muy claro en el que se demuestra la diferencia en punir y la tremenda contradicción existente. Veámoslo:

En el delito de Estafa, la pena impuesta según el art. 528-3, cuando la defraudación estuviera comprendida entre las 15.001 y las 150.000, ptas, es de arresto mayor. Vemos que es la misma pena exigida por defraudar 5.000.000, pts en el delito fiscal. Este extremo es harto explicativo y nos recuerda que la propiedad pública queda mal parada y desprotegida frente a la privada.

Existe un proyecto de Ley Orgánica de Código Penal, en el que se recogen las deficiencias del vigente. Se bajan las cuantías y se adapta más a la realidad, aún sin llegar a estados satisfactorios.

De cara al futuro y pese a que como hemos dicho, el Proyecto ya viene más matizado, lo que es evidente es que como decía Jimenez de Asua "la cultura es la antijuricidad", y en tanto en cuanto no exista una concienciación del contribuyente, existirá el fraude fiscal. De todos modos caben ciertas medidas y actuaciones que ayudan a motivar a la gente para que cumpla con su obligación fiscal, porque, y pese a que a nadie le agrada pagar, lo cierto es que en un país moderno y civilizado es imprescindible hacerlo. El Estado, para cumplir con su función social precisa medios. Lo que ocurre es que para que todos paguemos es condición necesaria que exista un mayor control del gasto público, es decir, que el contribuyente sepa y tenga la confianza de que cada peseta gastada por el poder público tiene una eficacia plena. Otro punto es que el sistema productivo no se resienta hasta el extremo de esquilmar los medios de producción, por lo que se deberían de ajustar los tipos impositivos mas de acorde con la realidad socio-económica del momento; que la política fiscal induzca a los empresarios a invertir; que los coeficientes de amortización de todo el aparato productivo sean más realistas.

Si lográsemos alcanzar esos objetivos no habría mas que incrementar los medios de control para perseguir el fraude.

La justicia impositiva hoy es un arma básica para la redistribución de la riqueza y evita escandalosas diferencias sociales; pero, sin llegar a fomentar el desánimo del que trabaja, ni la apatía, ni la indolencia. La libertad debe respetarse para la realización individual pensando siempre que la riqueza, la justicia y el bienestar de un país, no se consigue repartiendo lo de unos pocos sino poniendo los medios para que entre todos creemos esa riqueza.

Antonio Pallicer

LLIBERTAT, AMNISTIA, ESTATUT D'AUTONOMIA.

Encara no fa molts d'anys (i sembla que fa tant de temps!) que es sentien aquestes paraules sortint de les gargamelles dels participants a les manifestacions.

La llibertat cal seguir conquerint-la cada dia, si no se'ns mor entre les mans.

L'Amnistia d'aquells fets, d'aquells temps, sols ha estat negada, fins ara, als militars democrates de la U.M.D.

L'Estatut d'Autonomia l'acaben d'aprovar a Madrid.

Expressat així, sembla que ja tenim la Seu plena d'ous.

La Taula Democràtica a la primavera dels anys setanta fou la primera instància unitària a les illes que començà a trencar la llarga nit de la dictadura, afreplegant les

veus que anaven cfeixent en força i nombre. Després foren successivament la Junta Democràtica, l'Assamblea de Mallorca, fins arribar al Pacte Autonòmic, signat per tots els Partits Polítics, poc abans de les primeres eleccions generals de 1.977.

Un cop elaborada la Constitució, comença la construcció de lo que ara es diu "l'Estat de les Autonomies". Les nacionalitats històriques: Catalunya, Euskadi i Galícia són les primeres en obtenir-la mitjançant l'article 151, sastre màxim que permet l'ordenament constitucional.

A partir d'aquest moment, l'U.C.D., governant a les hores, intenta frenar el procés conduint Andalusia i la resta dels Estatuts per via de l'article 147.

L'oposició de les forces polítiques d'esquerra, incluídes algunes de centre i sobre tot per la voluntat expressada mitjançant referendum pel poble andalús, fa que aquesta comunitat assoleixi, després de molts estira i amolla, el seu estatut per l'article 151.

Després arribam a la famosa L.O.A.P.A. (Llei d'armonització del Procés Autonòmic) signada per U.C.D. i P.S.O.E. que buida de contingut l'esperit autonomista de la constitució, i que reconduex la resta d'estatuts pel magre article 147, i les converteix amb autonomies de segona o tercera categoria.

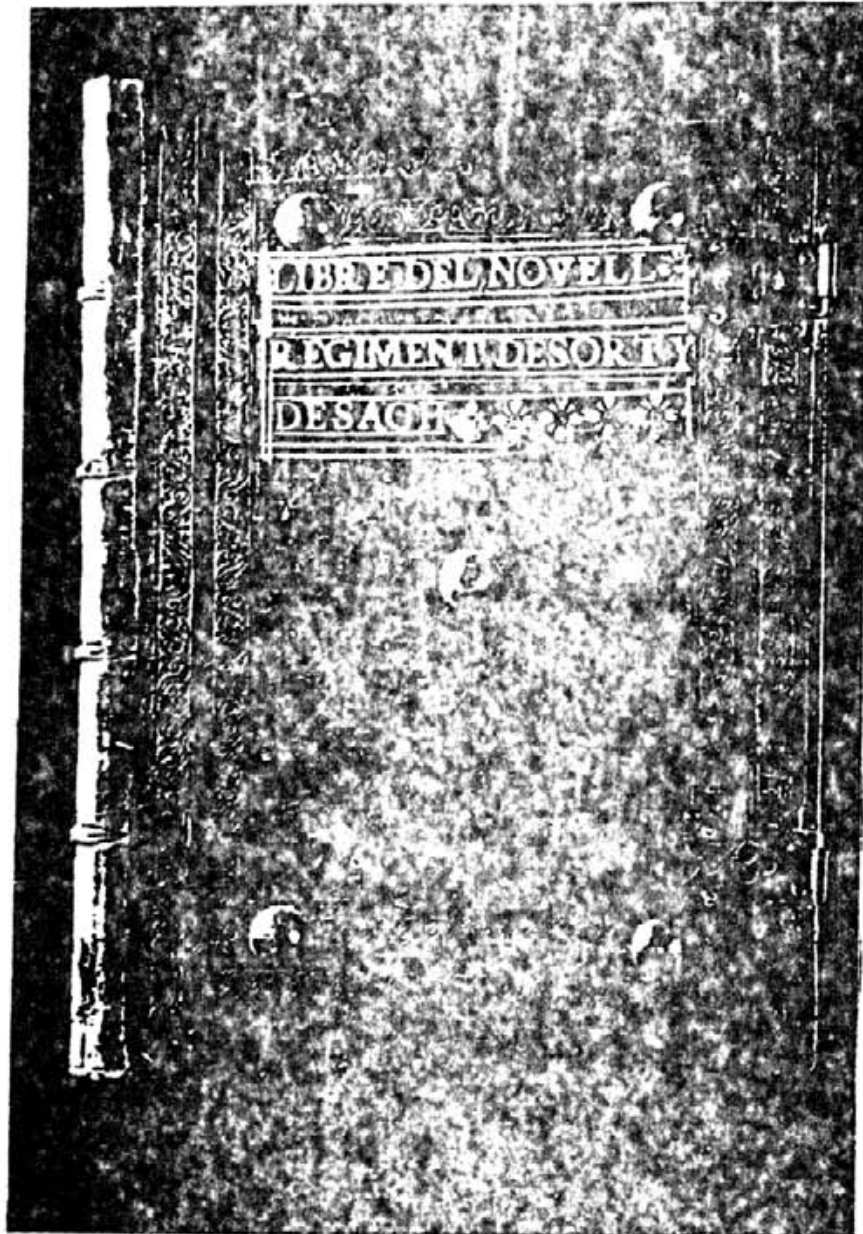
No és aquest l'Estatut que dessitjàvem molts dels que vivim i treballam a les illes. Les forces polítiques en tenen la responsabilitat.

Malgrat tot, no en tenim d'altre d'Estatut. Encara que l'eina no sigui bona, val emprar-la, cal recobrar l'autogovern que nos va esser arrebatat en el 1.714 pel dret de conquesta mitjançant el

Decret de Nova Planta.

Tothom ja en parla de les eleccions municipals, però no es sent gaire d'unes eleccions tant o més importants: les eleccions al Parlament de les Illes, del que sortirà el govern hereu d'aquell Gran i General Consell que durant segles governà el nostre poble.

"Libre del novell regiment de sort y de sach".

S.XV. Arxiu del Regne de Mallorca.

Mai no tendrem la S^u plena d'ous, però cal que cada dia en siguem més que volguem umplir-la.

15 de Febrer de 1.983.

Manel Domènech.

NOTA: Vull agrair les mostres de solidaritat rebudes de la Revista Veïnats, de partits polítics, d'entitats i de particulars. A tots gràcies.

NOTICARIO LOCAL

- Desde hace unas semanas, el Ayuntamiento dispone de dos nuevos camiones para efectuar la recogida de basuras, proporcionados por el Consell. Al parecer, se trata de un nuevo modelo bastante potente que potenciará la efectividad de este servicio, y responde al programa del organismo antes citado para la mancomunidad del basurero compartido entre Andratx, Calvià, Banyalbufar, etc. El coste de la operación ha sido de 18 millones de pesetas.

- La Conselleria de Turismo, a través del equipo director de "Un invierno en Mallorca" organizará, según fuentes dignas de crédito, e un futuro muy próximo, una gran paella, movida por railes, para 1.500 personas. Esto se hará en Peguera. Nosotros, desde Veïnats, queremos recordar a los organizadores que Calvià y Es Capdellà también se prestan a este tipo de actos.

- El C.D. Calvià ha organizado para el partido que enfrentará al equipo local con el Andratx, un concurso de pancartas animando a sus jugadores. Hay 5 premios siendo el Primero y el Segundo de 5.000 y 2.000 pesetas respectivamente.

- La línea de autobuses S.A.L.M.A. ha modificado su horario en la línea de Calvià, quedando así:

<u>Horarios:</u>	Salida Capdellà	Calvià	Sal. Palma
7,10 P.Nova:	8,00	8,10	7,00
	13,30	13,40	12,00
	16,15	16,25	14,30
			19,35
<u>Retornos:</u>	7,45	8,00	9,30
	14,00	14,10	15,00
	17,45	18,00	20,00

- El pasado domingo día 6, se celebró en Calvià Sa Rua i el Ball de Sífresses, organizado por esta Revista y subvencionado por el Ayuntamiento. Fue un gran éxito ocasionado por la masiva afluencia de vecinos. La calle Mayor estaba llena hasta los topes, esto es lo importante, de todas las edades; el Teatro estaba lleno hasta los topes, incluida la parte superior, por lo que el desfile de disfraces tuvo que desarrollarse por encima del escenario. Las estimaciones oficiales calculan entre las 400 y 600 personas por las calles, dentro del teatro...

imposible averiguarlo, sólo decir que no cabe ni un alfiler. Ojalá todos los actos que se organicen en el futuro, sea cual sea el promotor, tengan la misma respuesta popular.

- Durante estos últimos días, han aparecido algunos casos de meningitis en la Escuela de Celviá, concretamente cuatro. Con el fin de informar a los vecinos, nos hemos puesto en contacto con la mencionada escuela, en la que nos han referido los casos antes citados y confirmado que la situación está bajo control, y, por ello, ruegan a la gente que no sea alarme. Sanidad ha tomado cartas en el asunto y ha distribuido entre los alumnos una pastilla preventiva de la enfermedad. Los síntomas son parecidos a los de la gripe, aunque más fuertes, mal estar general, dolor de cabeza, fuertes vómitos y fiebre. No es necesario advertir a los padres que, al menor síntoma, lleven a sus hijos al médico de cabecera.

De todas maneras repetimos que la situación se encuentra bajo control de Sanidad y que, al parecer, cada año se dan, esporádicamente, casos de meningitis.

- La gran noticia de este mes es, sin lugar a dudas, la nieve. Durante la semana del 7 al 13 de Febrero, concretamente desde el

Escuelas hasta el domingo, hizo su aparición, Calvià y Es Capdellà, dándose la circunstancia de que en otras zonas del término ni la vieron. Sin que llegara a cuajar, podemos decir que nevó copiosamente, como hacía años que no se veía, de tal forma que, el domingo, tuvo que suspenderse la V Carrera por cuesta Capdellà-Lliles, en la que participaban los calvianenses Fco. Planas y Juan Thomàs. Durante el sábado sólo pudo realizarse, a causa del tiempo, una subida de entrenamiento. El domingo se realizó la segunda vuelta para usted de contar, la nieve impidió el resto. En contradicción, Calvià no cayó un sólo copo de nieve. De momento se ignora en qué fecha continuará la subida.

Las escuelas de Calvià y Es Capdellà celebraron también Carnaval durante estos días, mediante una concentración de alumnos y profesores disfrazados en los centros, premios al mejor disfraz de cada edad y después desfile por las calles del pueblo.

Para el próximo día 27, está prevista una excursión organizada por el Grup Excursionista de Calvià a N'Aliga, con salida a las 10 desde la plaza de la Iglesia. Y para el día 13 de Marzo otra a Sa Cova dels 7 Gernens.

El pasado 18 de Febrero a las 18 horas, la Unidad Móvil de Cruz Roja se desplazó hasta Calvià, con el fin de realizar la periódica extracción de sangre a los donantes de nuestro pueblo.

Manuel Suárez Salvà.

Los interesados en asistir a clases de música mallorquina s'hen de estar en contacto amb en Pep Rubin, Tel: 67-04-94.

EL PLENARI DEL MES DE FEBRER.

En el Plenari d'aquest mes, varen ésser aprovats els següents punts:

- El projecte d'una zona esportiva a Santa Ponça per un preu de 29,346.353 pessetes. Acorden demanar una subvenció en el Consell i Consejo Superior de Deportes de sis milions.

- sol·licitud de dues beques de deu mil pessetes per estudis.

- Subvenció de 555.000 pts. anuals a J. Anquera per continuar amb les seves activitats musicals.

525.000 pts a Mª Rosa per l'Escola de Dança.

1.500 pts per hora a Carme López per ensenyar Ball de Bot.

- Paquen 483.000 pts per adobar un bocí de clavequeram a Calvià: Avda. Capdellà, Sa Costa, Ca's Traçiner, impulsora Es Pontet.

- Encarreguen projecte per la dotació total d'aigua potable i clavequeram a Calvià i Capdellà, amb un cost de 1,300.000 pts.

- ATERCA, concesionària d'aigües a Sta. Ponça, demana per pujar el metre cúbica 46 pts, essent que aquesta empresa la compra a l'Ajuntament a 28,39 pts. En Ruiz del P.S.O.E. no està d'acord en que se pugi això essent que l'empresa va bé. Ho investigaran.

- Es concedeix la subvenció de 3,600.000 pts. en els Centres Escolars del Terme, afirmant que se manté la voluntat d'arribar en els 4,686.000 pts

- Contraten tres nous policies municipals.

- Reposició de voravies a Peguera per 2,325.000 pts.

- Instal·lació de Gasolinera a Ses Cuarterades per consum propi per 1.853.000 pts.

- Definitivament acorden comprar Ca'n Verger, destinat a casa de Cultura per 11.652.000 pts.

- Compra d'accessoris per l'estació impulsora de Magaluf, per 3,424.000 pts.

- Un bocí adicional d'enllumenat públic a Peguera per 300.000 pts.

- Es referia aquest punt al Conveni Col·lectiu fet entre representants de l'Ajuntament i la seva Brigada pel qual arribaren a l'acord, entre altres, d'augmentar el sou en un 20 %. A l'hora de signar tota el document, l'Interventor recomanà que, de moment, esperassin ja que fins que no hagi surtit un determinat Decret-Llei, no es poden modificar les retribucions de personal. El que ve estranyar a tothom, va ser que aquesta persona pareixia conèixer aquesta disposició desde feia uns mesos, inclús abans de la firma del Conveni, i, segons varem poder entendre, no n'havia informat als negociadors. Es trobaren també amb que les negociacions entre la patronal i els sindicats col·locaven l'augment entorn del 9,5 i el 12 %, però pareix que, existint, com afirmaren, voluntat política d'adebar-ho, s'arribarà a la solució.

- Manifesten la voluntat d'unificar tots els preus d'aigua del terme. N'hi ha 6 de diferents.

- Pugen les tarifes dels taxis. A 27 pts el Km., l'hora d'espera a 800 pts., la carrera mínima (ningú va saber explicar que era) a 175 pts. i un suplement per serveis fets entre les 22 h i les 6 h de 30 pts.

- Accepten l'ofertament fet per "Urbanizadora Calvià, S.A." per construir una Depuradora a Bandinat. Pareix ésser que l'havien de fer pels seus polígons, uns 6.000 persones, i han arribat a un acord amb l'Ajuntament pel que l'extenen a tota la zona. L'obsequi és de 60.000.000 pts.

Preses i preguntes.

L'Ajuntament se farà càrrec de la Guarderia Rural, creant 3 places, per persones de Calvià, ben coneixement del terme.

- K' El foner s'ha donat de baixa i el substitueixen dos de nous, amb aquest horari els cementiris:

Calvià: 9 - 12

15 - 18 (estiu)

15 - 17,30 (horabaixa)

Capdellà: Menés els

Horabaixes amb el

mateix horari.

- Presenten factura de 447.000 pts, presentada per Alter per la col·locació d'una Antena Repetidora per la Policia Municipal. Ningú sab què l'ha encarregada, ni qui ha aprovat el projecte...

Analitzam la Memòria de l'Ajuntament ⁻¹⁵⁻

A la Revista anterior ja parlàvem de la Memòria del nostre Ajuntament a la que analitzaven l'exercici de l'any passat, oberta amb una presentació del Batle a la que valorava l'acollida que va tenir la primera Memòria del 1.981 i la seva utilitat com a document informatiu, significant també que a [falta tan sólo de unos meses para cumplir el mandato de 4 años en la gestión municipal /.../ se han cumplido en gran manera y muchas veces superándose los objetivos marcados en los distintos programas electorales de la mayoría municipal", segons paraules del propi Batle.

Nosaltres hem volgut, amb aquest bon instrument que fa l'Ajuntament, treure les quantitats totals gastades a Calvià i Capdeellà, fent-ne el % i comparant-les a les de les altres zones del Terme.

El total en els pobles

Es:

CALVIÀ, 50,878.624 - 13 %

Capdeellà, 25,604.460 - 7 %

Coses comunes en els dos pobles 20,944.500 - 6 %

TOTAL € 97,507.584 pte.

Si tenim en compte que dels 650,000.000 de pressupost, 281,208.800 són per remuneració de personal, la resta serà per aquestes feines, suposant així els doblers invertits a Calvià i Capdeellà, el 26,4 % del pressupost restant.

A les altres zones, el tant per cent assignat ha estat:

PEGUERA.- 65,116.883 pts - 17,75 %

Sta. ponça, Costa de la Calma, Urb. Galatzó.- 85,574.051 - 23 %

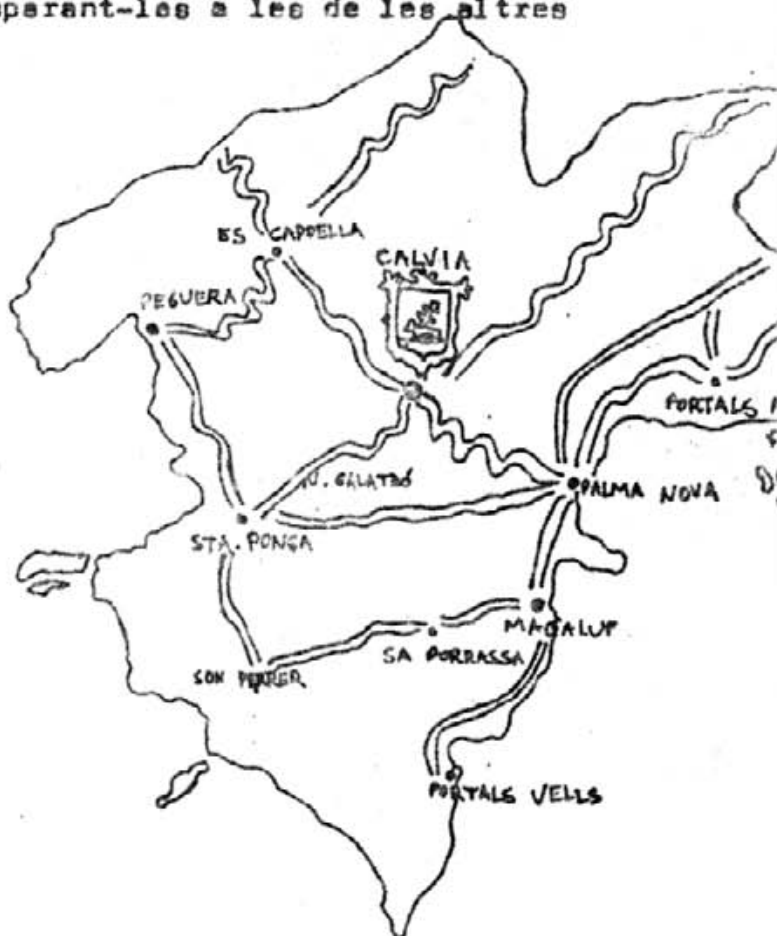
Ca's Català, Portals Nous, Illetes.- 17,489.942 - 4,7 %

Palma Nova-Magaluf.- 28,007.781 - 7,5 %

U.G.T.- 57.500 - 0,015 %

Cala Vinyes.- 75.000 - 0,025 %

El Toro.- 172.500 - 0,060 %

Els doblers que queden són els que s'han invertit amb finalitats comunes a tot el terme, entre les que hi podríem destacar:

Les obres per treure aigua a Ses Algorfes i dur-les a la xarxa general, que suposen 86 milions de pessetes.

Els Premis Calvià 7 milions.

Els diferents tractaments, per terra i aire, per eliminar els mocarts 6.120.000 pessetes.

Un conveni amb el Consell per ajuda amb els fons que suposa 6 milions de pessetes.

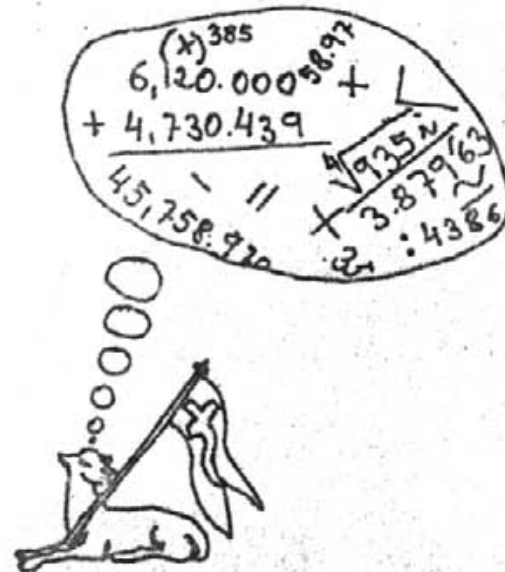
No són aquestes totes les quantitats, però si les més importants, en venen llavors de petites que ens estimem més no treure per no allargar massa aquest estudi, que no preten ser perfecte ni definitiu, tan sols una mica aclaratori.

Doncs conclusions a les quantitats donades hem de dir que, conjuntament, ha estat en els nostres pobles on més doblers han invertit, era bé, si les veim per separat, ens avantatja de molt la zona de Sat. Ponga i també la de Peguera, en darrer terme enrien Palma Nova i Magaluf i després la part de Portals Nous, tancant aquesta espècie de classificació Cala Vinyes, El Toro i la U.G.T.

Millor que fer aquí una explicació i treure unes conclusions, que nomésarien fruit del pensament d'una persona, ens estimem més donar-vos les xifres i que cada un dels lectors compari i en pensi el quetrobí.

Acabem oferint-vos el resum que tenca la Memòria d'aquest any. Destaquem:

- l'aprovació del P.G.O.U.
- la utilització de les aigües brutes de la depuradora de Sta. Ponga per crear zones de regadiu, en lloc d'enviar-les a la mar.
- les exploracions fetes en els acuífers de Ses Algorfes.
- la creació de noves places de Policia Municipal.
- la construcció de dues noves escoles en el municipi.
- la compra d'una casa de cultura, Es'n Verger a Calvià.

EL CINE QUE VIENE

Para el mes de Marzo está previsto que en Calviá se proyecten la siguientes películas:

5-6 Marzo: Jerry Lewis en

Dale Fuerte Jerry

Si Vd. ha prometido no reírse nunca ni ante nada, no vaya a ver esta película, seguro que al final rompe su promesa ...

12-13 Marzo: Steve McQueen y Ali MacGraw interpretan la película de Sam Peckinpah

LA HUIDA

¡ VIOLENCIA A TOPE !

19-20 de Marzo: Terror y emociones a tope con la película de Lewis Teague, protagonizada por Robert Forster y Robin Riker:

" LA BESTIA BAJO EL ASFALTO".

WARNER ESPAÑOLA S.A. DE SUELLO

**Mide 12 metros. Pesa una tonelada.
Vive a 15 metros bajo la ciudad.
... y va a salir a la superficie !**

26-27 Marzo : Continúa el peligro para los hipertensos y cardíacos que vayan al cine. Si Vd. padece una de estas enfermedades, háganos caso y no vaya al cine, se le pueden poner los pelos de punta, ya que estos días proyectan:

CRISTOPHER GEORGE - CATRIANA Mc. COLL

MIEDO

EN LA CIUDAD DE LOS MUERTOS VIVIENTES
con ANTONELLA INTERLENGHI - JANET AGREEN
Director: LUCIO FULCI

eastmancolor

Manuel Suárez S. lva.

ACTIVITATS DE LA NOSTRA BIBLIOTECA

En Joan Lladó, Bibliotecari, ens ha fet arribar un programa d'activitats a desenvolupar a les biblioteques patrocinades pel Cosell. Està especialment orientat cap a les escoles, i en concenterà en els escolars del terme on estigui la biblioteca.

El programa podria ésser ben bé dividit en dues parts, la primera seria d'explicar als nins el què és i com es maneja una biblioteca, amb una visita dels estudiants a aquest lloc, amb una explicació de l'encarregat, després, a l'escola, farán una redacció de la seva visita, de la que se'n seleccionarà una de cada grup, que anirà a concurs. Pels més petits es farà amb dibuixos. La que sigui millor de cada grup rebrà un premi en llibre.

La segona part, i que ens pareix prou interessant, es titula: "Aporta alguna cosa a la teva biblioteca", pels nins més grans i amb un tema central que seria sobre la història del poble o la seva actualitat i el seu futur, que es faria en grups de 4 com a màxim i el millor de cada categoria rebria un premi en llibre o material esportiu, el treball quedaria a la biblioteca. També podrien crear material per la biblioteca, o sia, preparar de contes per part dels nins més grans pels més petits. El plaç màxim d'entrega de treballs acaba el 30 de Març. La seva extensió serà de mínim 10 folis per BUP-COU i 5 per EGB-2.

Acabam amb aquest programa dient que està previst també una conferència a càrrec dels psicòlegs Francesc i Guillem F... só que ja serà anunciada convenientment per la premsa forana a cada poble en particular.

Maria Lluïsa Solà.

La balanguera

El moviment natural de la població dels nostres pobles en el passat mes de gener ha estat el següent:

Va morir en Matias Balaguer i Viñh, nat el 14 de maig del 1.901, a Capdellà. Al Cel sia.

Varen néixer:

Na Francisca Martínez i Bonet, el 22 de gener del 1.983. Eshorabona als seus pares Antonio & Catalina. Va néixer a Calvià.

També va fer la seva entrada en aquest món na Maria Dolores Company i Soler el mateix dia que na Francisca. Va néixer ^{En} a Capdellà. Molta felicitat a ella i als seus pares Joaquin i Dolores.

Per gener no hi va haver cap nou casament. Esperem a la Primavera idè.

La Balanguera.

TATATA CHIN!!! :

-20-

el premi del mes

Aquest mes de Febrer hem de atorgar el premi, o sigui:
el fort cop de màquina d'escriure ha de caure amb tota la
força (a le millor als espabilam així) damunt les olesques
dels membres de la Junta Directiva de L'Associació de Vef-
nats "La Vila" perquè sembla que de fa una temporada llar-
ga estan en vida latent (estan adormits amb una paraula). I
que consti que nos sap molt de greu aquest fort cop de mà-
quina d'escriure perquè en part el rebem alguns membres d'a-
questa Revista. Ayy!!!

Aprovechando esta página que la Revista nos otorga para expresar nuestras opiniones, no puedo menos que dirigirme a ella para dar testimonio públicamente de mi felicitación, y creo que la de muchos, para los organizadores de nuestra RUA, y digo nuestra con toda la extensión de la palabra, pues verdaderamente fue una fiesta auténticamente de Calviá, organizada por calvianenses y disfrutada por calvianenses, más los visitantes que nos honraron con su presencia. Fue una fiesta de carnaval como hacía tiempo que no se celebraba en esta villa. Se puede decir que todo el pueblo participó en ella. Niños pequeños, niños no tan pequeños, jóvenes, matrimonios, personas mayores, todos, todos se divirtieron de lo lindo, y porque no decirlo, con su presencia a los actos realizados, desfile de disfraces por las calles del pueblo, concurso no exento de humor, baile, etc., dieron realce a la fiesta, y demostraron que los calvianenses de todas las edades queremos divertirnos "aunque sea en nuestro pueblo".

Repito, mi enhorabuena a los que organizaron nuestra RUA, (yo no tengo la culpa que fuera la Revista a la que dirijo esta carta), y les animo a que no desmayen y continúen pensando en sus convecinos, como ya es norma en ellos.

Un VEINAT.

Major, 66

Tel. 67-03-11

SUCURSAL DE CALVIA.

ENTITAT COL. LABORADORA
EN EL MANTENIMENT DE VEINATS.

6160

o hay mejor amigo que un
ro si este es buena.
oy a comenzar con un libro
encuentromuy logrado
ta filosófica como
cológicamente, lleva

título Tratado de perverci-
nes y su autor es nada
os que Francisco Umbral,
señor que sería capaz de
ribir sobre el diablo si
iera falta. El título
hace referencia directa-
te con el contenido de la
a, ya que el único engen-
perverso en esta obra es
nante del autor.

uian quiera introducirse
divagacionaes y verdadero caos
de comenzar leyendo hoy mismo
e libro, Umbral escribe y
riba muy certero sobre muje-
, dioses y sobre si mismo.

os amigos del cine deben
er que diversas asociaciones
ricanas empiezan a dar
mejores críticas a las
ículas más logradas
año, premios que huelen a
car".

o evidente que "E.T. el
aterrestre", "El veredic-
final", "Tootsie", "Gandhi",
ictor o Victoria?" se dis-
tran el preciado premio.
ero, dejemos las películas
canjeras, y pasemos al las
lonales, encabezadas por
arn", relato de Villalonga
rpretado por Ángela Molina
como siempre hará de su
el una verdadera vivencia.
exteriores están filmados
nuestra isla.

"Bearn" es la cara y cruz de
una mujer, si la cara nos presen-
ta un rostro de insultante be-
lleza, capaz de arrancar al Señor
de los Bearn de los brazos de
la esposa, y arrastrarlo en
una loca escapada parisina, la
cruz muestra, transcurridos unos
años, el crepúsculo de una be-
lleza que ensalzaron los príncipes
europeos

TEMUS

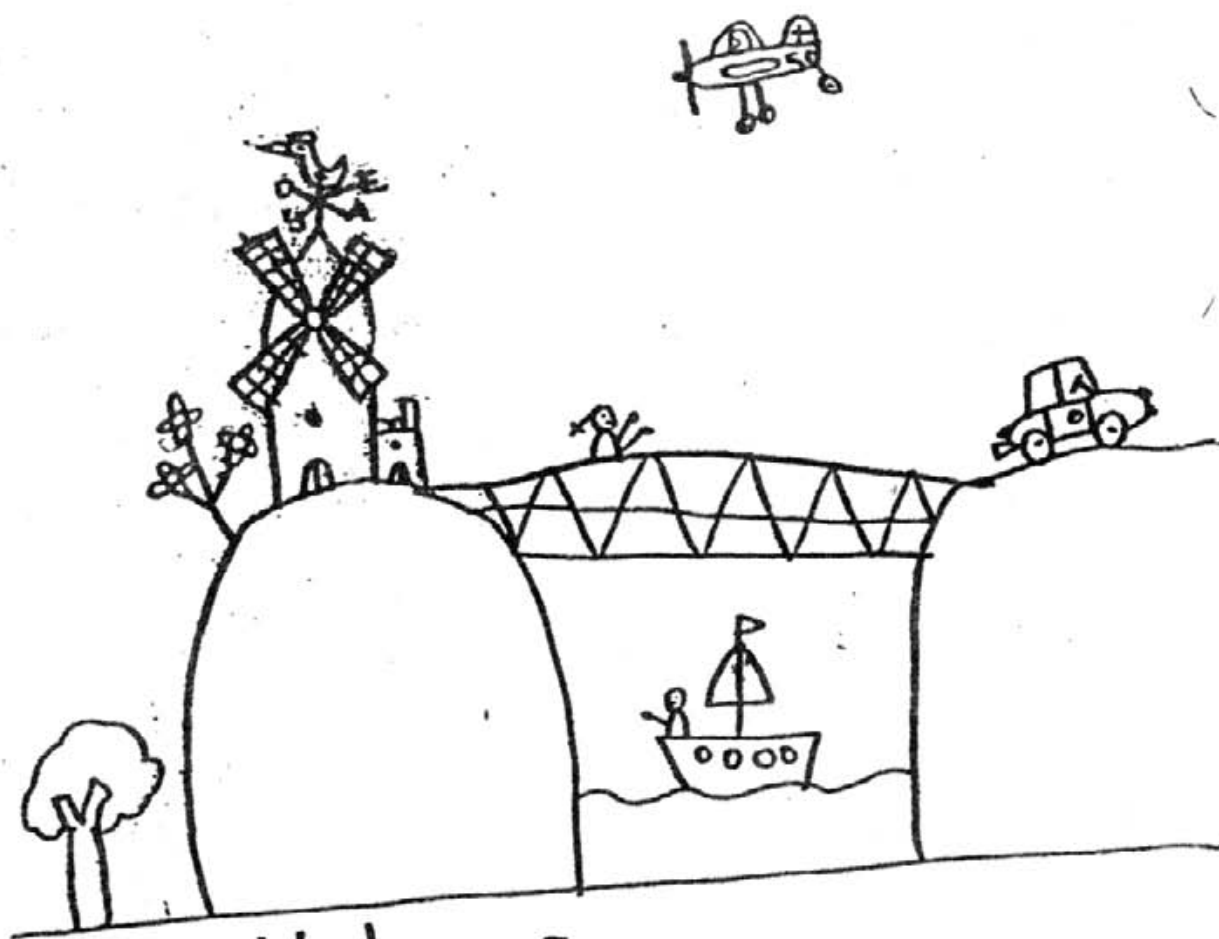
En cuanto a television, voy
a comenzar con un pequeño comen-
tario televisivo y que hace re-
ferencia también a la cinemato-
gráfica.

No sé si el público en general
se ha dado cuenta que últimamente
se han proyectado como cosa extra-
ordinaria varias películas españó-
las. Ya hablé en el anterior ar-
tículo de Maravillas. Contraria-
mente a lo que piensen algunos
calvianenses no creo que fuese
una película porno ni erótica sino
una realidad. Ciertamente que muchas
escenas no se pueden englobar en
la moral cristiana, ya que para
muchos eran pecaminosas, pero es-
taban ahí y estaban perfectamente
filmadas y puestas. La película
llevaba un contenido triste,
ya que la adolescencia de Maravi-
llas se había deformado hasta lle-
gar al aspecto sucio y repugnante
de muchas mujeres que pudiendo
gozar del amor lo trasgiversan
y lo deterioran.

Otra película interesante fue
Al servicio de la mujer española
un tanto de lo mismo aunque
he de reconocer que era un tanto
más compleja.

Para el domingo veintiséis es-
ta programada a las 22:00 horas
ya soy mujer una película de Ma-
nuel Summers.

un nin i una nina vivien a una
caseta i estaven a una muntanya i
no podien tallar porque no hi havia
arbres...

Victor 6 años

CAJA DE BALEARES
"SA NOSTRA"

COLLABORA ECONOMICAMENT EN EL MANTENIMENT
DE VEÏNATS.

Llegim i triam

Entre el surtit de contes, que tenim a Biblioteca n'he triat un per atsar. seu títol es "Els set fills del Tinto". El text es d'en Joan A. Vallvé i domí i està publicat per l'Abadia de tserrat dins la col·lecció L'Ocell de er.

Ha resultat esser, per a mi, una his-ia interessant amb uns dibuixos molt its i divertits, amb un text bo de prendre, per els petits fins i tot, està escrit en català.

El seu argument més o manco es així: A Austria hi vivia un bon i famós tin-ter. Els seus fills anaven, com tots nins, a l'escola i és en aquesta es-la on comença l'història. L'últim dia l' curs començava la temporada de les nances. El mestre les donava els úl-les consells; sobretot als set fills l' difunt tintorer; perquè la seva ma-els havia de pujar amb esforços i fa-os, exercint com podia l'ofici del seu funt marit.

Passaven, llavors, uns moment diffi-ls. La feina començava a escassejar i s diners gairebé no arribaven per a brir les necessitats de la casa.

Tots els veïnats se sentien trists r aquesta història d'els set germans els miraven amb més simpatia que als tres nins.

Un dia la mare les va comunicar que s tints amb que tenyen se'ls hi ha-en acabat i que la casa d'Insbruck que s ho servia havia resolt no fiar-lis e i no fer-lis noves remeses fins que

no pagassin tot el que devien.

Naturalment, sense tins no podrien tenyir i si no podien tenyir, acabarien per no poder menjar.

Els més petits, d'els set germans, no varen acabar de comprendre le greu de aquella situació, però els grans quedaren molt preocupats.

Aquella nit, en Marc el major d'els set germans, va tenir un somni molt rar: va veure uns cossis de fang que estaven buits i les seves cares -perque tenien cares, amb ulls, boques i nasos- presentaven un aspecte trist. A un altre recó hi havia uns altres cossis, que estaven plens de color i amb les cares molt rialleres. Els cossis trists varen començar a barallar-se amb els cossis alegres.

Aquella nit havia fet una gran tempesta i quan en Marc es va despertar d'el somni es va asseure a un extrem de la seva llitera i restà pensatiu sobre tot el que havia somniat. Tot de cop s'exclamà:

- Oh, mireu!

Va fer un crit fenomenal que va despertar tots els seus germans.

Havia descobert allà sobre el cel la visió de l'arc de Sant Martí.

I fou aleshores que en Marc tengué la gran idea que havia de canviar el ritme de les seves vides per sempre més: Anar a cercar a on neiria l'arc.

Us imagineu? Amb uns tons tan nets com els de l'arc iris quins tenyits tan perfectes podrien fer?

Es varen entusiasmar tant amb l'idea que varen decidir anar a cercar a on neiria l'arc. Després de passar no poques i divertides aventures varen arribar a trobar lo que cercaven. Però no vos vui contar més per que vengueu a llegir-ho.

Joan Lladó i Masset

CREACIO

Continuem amb els poemes de Miquel Herrera, del que en treim i els titulem Enrera i Carrera, amb un fort sentiment autobiogràfic, recordant la infantesa que pus tornarà amb certa melancònia. I les teniu:

Enrera ...

on el vent talla el silenci
del cabell envejant,
on la tarda clava la sentència
del dia espumejant,

enrera ...

on tot se perd en records,
on les hores s'ofeguen en si
mateixes,
on la raó somnia, setinada, trist,
sèria de dolçor,

enrera ...

on queda tot, marcit i groguenc,
on queda el renou silencios
del present.

CARRERS (AL NIN DELS PEUS FORADATS)

Només vull caminar en la nit !

Tot sol.

Atura ! Atura !

No, no puc pensar que
els meus somnis dugueren
la meua joventut.

Somnis amb pantalons curts
i sabates amb els ulls foradats,
d'indis que se'n van !
De màgiques princeses,
de lladres que s'amaguen dins
els cabells del cavall.

No !

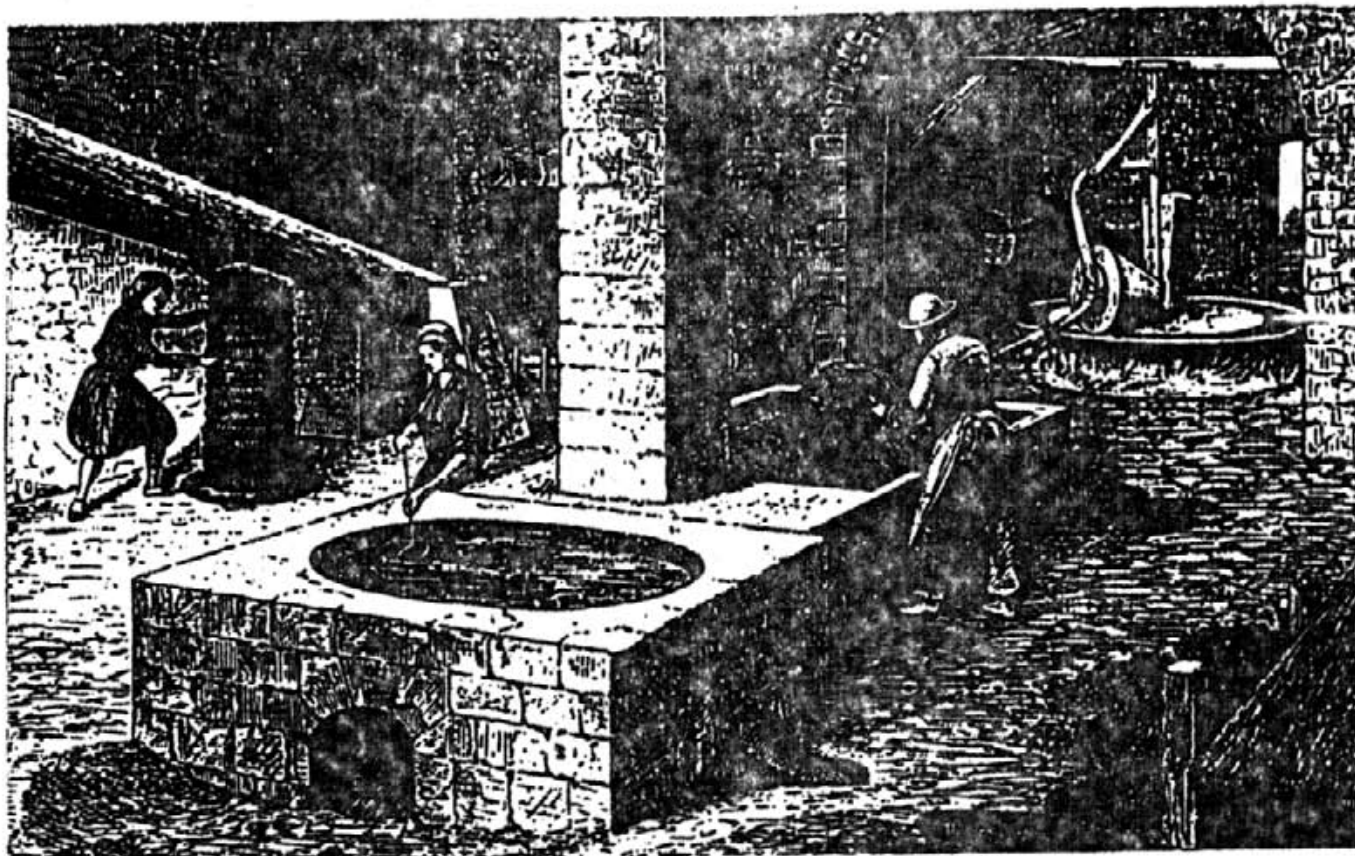
Obri els ulls a la nit,   litet
siula pels racons, respon a la casua-
cerca el ca que sembra dins l'hort
els fronts del passat,
fot el planeta proclat, vés amb tothom
calla,
i crida, crida davant el metall que
ofega els peus petits d'un nin
buit.

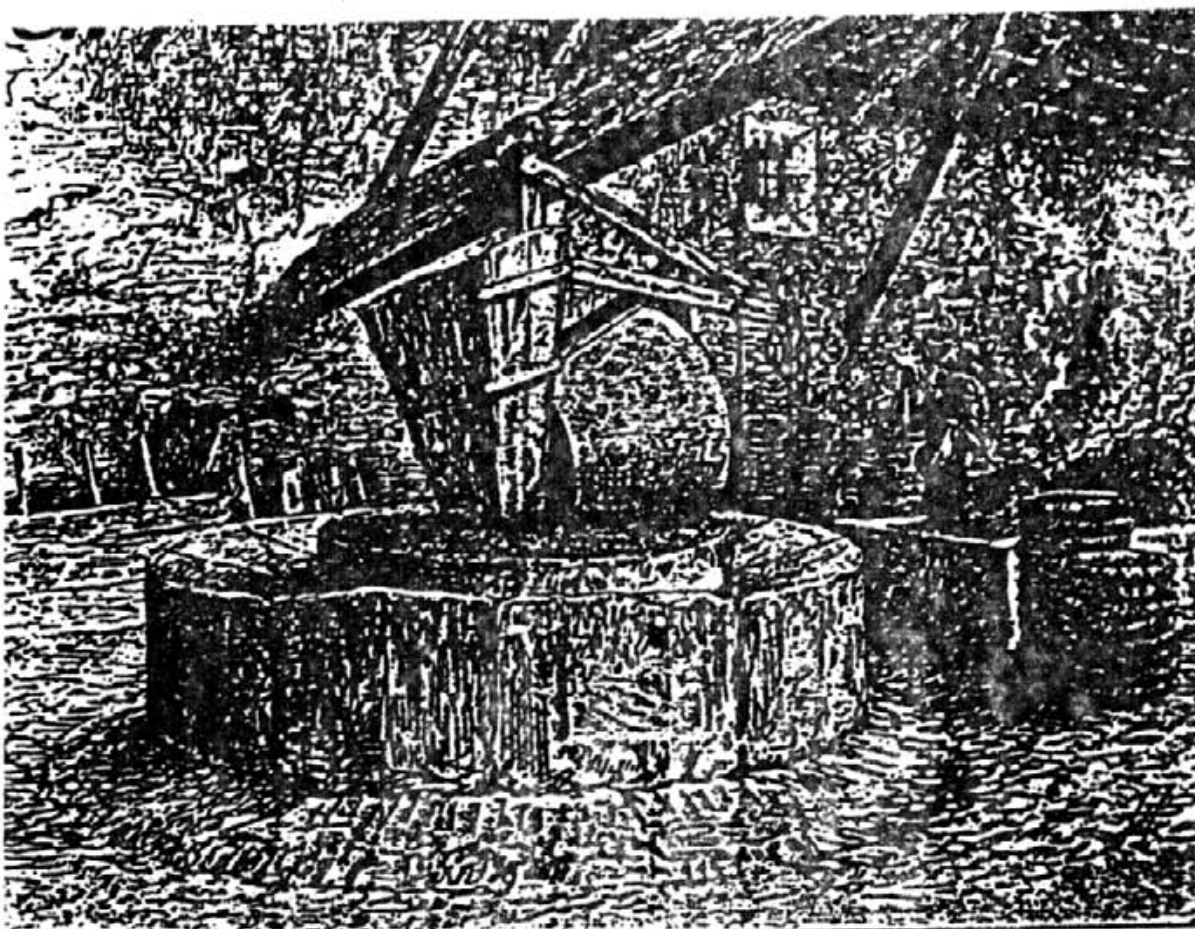
RECORDS D'UNA TAFONA.

Anava a ca les Monges o, potser a l'Escola Unitaria, devora l'Era Vella de Son Sans amb D. Joan, deu fer ja més de 25 anys. S'atracava l'hivern. Just acabada l'escola, a peu per la carretera d'Es Capdella cap a Calvià, ancara sense asfalt, i segurament acompanyat de'n Biel de Son Alfonso, sortint del poble ja sentia el motor de la tafona de Ca Nostra. Era un motor arcàic que havia funcionat 40 anys i cent més hauria marxat si la tecnologia moderna, que no la feina, no l'hagués convertit en peça de museu. Li podieu comptar les explosions, unes fortes, altres fluïxes, i a ritme inconstant. Era necessari donar-se pressa si volias veure les darreres prensades del dia.

En el cuarto de l'oliva hi havien acaramullat tota la collita de l'any. n'Orosio i en Pep Serra l'anaven tirant dins el trui que la molia fent-ne pasta. D'allà, a palades s'anaven omplint els esportins que apilats, passaven a la premsa regant-los amb aigua bullenta. D'aquí sortia un brou olios de color paregut en el café, i que se'n anava per una canaleta cap a en el cuarto de L'oli, on hi havia 4 piques de pedra. Allà es produïria el miracle. Aquell brou brut i marronenc feia tres capes, una de sabonera que donaria oli dolent que serviria només per fer-ne sabó, enmig oli bó i abaix l'aigua. Tot aquest procés el controlaven manualment.

Val la pena recordar el pa negre amb oli verjo, que en contro de lo que molts pugin pensar, era aquell que sortia de la pasta de l'oliva i, per tant, no havia passat per la premsa. El torraven an es caliu de la caldera; i també moneïatos que torraven a la cendra.

El dia que acabaven, es missatges, que havien fet feina potser tres o quatre setmanes amb la mateixa roba, la tiraven en el forn perquè no hi havia manera de tornar-la fer cristiana.

No cal insistir amb el procés d'elaboració de l'oli per que en definitiva no es tracta d'ensenyar a ningú, i per altra banda molts de calvianers vos ho podran contar amb més autoritat que jo. Les tafones que queden a Mallorca actives ja es poden contar amb els dits d'una mà. Moltes cases de possessió del nostre terme, pot ser una vintena conserven polsoça y plena de taranyines la seva tafona. Avui ja son història. Fa mes de vint-i-cinc anys que guarden silenci.

XERRADES DE CAFÈ

=====

per En Joan Rub

Som dissabte dotze de febrer, pel carrer fa un fred que pela, però escalfant-nos a la foganya del cafè Nou d'Es Capdellà s'està molt bé, En Jordi em convida a bare cafè i encara em trob millor. Comença xerrant de la nostra amistat, fa cosa d'uns quinze anys que ens coneguèrem, i del temps que feia no ens veiem. Li plantej la idea de gravar-li la conversa amb magnetòfon per posar-la després a la revista, no es retgira gens, només em diu que ell té la veu fluïda i que pod ésser que no quedi bé, em fa saber que no fa molt ha sortit en els diaris de Ciutat per un premi de "Sa Nostra" i que li ha vien fet uns retrats que ell té i els posa a la meva disposició per si són necessaris. Ja entrant en el tema, va ocupant gran part de la conversa la seva estada a Cuba, hi va estar catorze anys, - una cosa vull fer notar, que possiblement es vegi al llarg d'aquestes xerrades, és que al manco la majoria d'homes que han passat els setanta-cinc anys tenen una cosa en comú: l'experiència cubana, cosa que recorden amb gran alegria per diversos motius que d'entre altres eren joventut, feina, duros, aventura i diversió- tornant al nostre tema, En Jordi ens aclara que no és capdellener de naixement, sinó calvianer i que segons a on visqués li assignaven el mal nom, així va ésser En Jordi de Son Pieres, de Son Mir, de Can Xorc i ara és de Cas Fideuer.

Abans d'anar-se'n a Cuba va fer feina a la serradora de Palma Nova i a la guixeria de l'Hostalet guanyant 4 o 5 pessetes diaris. Em fa notar que ell ha vist homes guanyant només una cinquanta al dia. Deixant de banda la introducció pas tot-d'una a transcriure les seves paraules:

'Vaig partir el dia cinc d'agost de l'any denou i vaig arribar allà el dia cinc de setembre, però estàrem vuit dies aturats a Santiago perquè el barco va haver de fer ses calderes netes. Ens embarcàrem a

Palma, d'aquí anàrem a València, Màlaga, Canàries, Santo Domingo, Santiago de Cuba i La Habana. A Santiago i estàrem vuit dies i cada dia nos anàvem damunt sa serra. En Jordi figa era es nostre pràctic, és una badia molt guapa fins i tot té una illa enmig, té una badia molt guapa i molt gran. Es passatge nos va costar devers setanta duros hi ho encloïa tot, menjar i dormir, l'única cosa que no nos donaven era tabac. Famelles n'hi havia una parell dins es barco que eren espanyoles que anaven a fer "fletes". Me'n hi vaig anar perquè allà guanyaven més i perquè tot-hom se n'hi anava, un veïnat va cridar es meu germà i jo vaig dir ara venc amb tu. Allà vaig estar vuit dies a Can Tiona a sa cuina, i això que jo només havia fet sopes a ca nostra o a sa rota, allà vaig aprendre a fer sa truita amb rom que és molt sencilla de fer: es fa una truita a la francesa, quan se li ha donat sa darrera volta se li tira rom per damunt i se li cala foc, és molt bona. Llavors de Can Tiona em vaig haver d'anar a sa quinta, que és sa clínica, amb es canvi de sang se'm va inflar sa cama, hi vaig estar dos mesos, quan me'n vaig anar me va tornar rebotir i ja era pes Centfocs i altres dos mesos en es sanatori. Pagant dos duros cada mes et feies soci de sa clínica i ho tenies tot pagat, menjar, roba i tot.

Es americans tenien Cuba baix protectorat, però només venien per foter-los se'n duïen sucre, alcohol, tabac. Es tabac es el millor del mon, no hi havia cap establiment on no hi hagués sa vidriera de tabac, feia una vidriera com un mostrador, hi havia un home que sa vidriera era seva i feia bé es jornal, també venia lligues, gemelos, plomes, llapis, tinters.

Quan vaig sortir de sa clínica em vaig anar a fer feina a una línia de tren nova que feien per enmig d'un monte. Amb bous llauraven i amb pales palejaven sa terra, nos donaven menjar, uns barracons per jeure i com duïem una amassa la penjaven dins una barraca i li posaven es mosquiter, idò hi havia molts de moscards, però allà no nos pagaven massa bé.

Allà en s'estiu plou cada dia un pic o dos, te'n vas es mes de maig amb llavors de meló, síndria, tomàtiga o carabassa, fas una mica de forat en terra li poses ses llavors i tapes, als tres mesos hi pots anar i pots carregar. Moltes d'aquestes llavors nos les duiem d'aquí de Estallencs i Banyalbufar.

Llavors nos anàrem a sa costa a s'Essenada de Cochinos, aquí on s'americà va fer es desembarc. Són cent kilòmetres de costa però just darrera hi ha una cénaga que per travessar-la n'han de saber, devora d'on feia feina hi havia un tren que anave quatre o cinc kilòmetres per dins s'aigua, sa via anava per damunt unes travesses molt grosses, i quan es tren hi passava per damunt s'enfonsaven devers un metre dins s'aigua, com si fos un canyís. Aquí hi féiem carbó i hi estàrem 4 o 5 anys.

A Batabanó hi féiem esponja i hi devia haver uns cinquanta calvianes. S'esponja en es lloc a on està més fonda deu haver-hi nou braces. Fent a cinc braces la agafàvem amb una palanca i en passar de ses cinc braces amb un cordell i un plom gros amb tres puntes, es motlo des plom era una botella de cervesa. Miraves des de sa barca amb so vidre i en està a una alçada aixuixí enfora l'hi amollaves i se clavaba. S'esponja era per Anglaterra i Estat Units, mos la pagaven a tant sa dotzena. Se la treu ben negre enrevoltada d'una tela, se deixa uns dies en es sol, llavors se tira dins un tanque 24 o 48 hores en remull després se li dona una bona pallissa i després l'enfiles fins que és seca, que és prensada i estotjada dins es barco fins que s'arriba a terra, sa pescada durava quaranta dies, se torna banyar i es du a es tallers de recorte a on li llevaven ses puntes i la xapaven si era molt grossa i feien es fregall o cupé.

En Damià cocovero, que és quatre o cinc anys mes vell que jo, era bastant bo per pescar.

Fent feina en es monte, sortíem amb quatre cartutxos i amb una hora i mitja, al manco veníem amb dues peces per cartutx, tudons i altres coses. Sa caça és una cosa grossa, he anat a caçar en es criaderos i t'havies d'aturar de tirar perquè a s'escopeta li tornava es canó.

vermell.

S'elaboració des tabac és molt important, sinó l'elaboren bé pot sortir més dolent que palla. La principal cosa és conèixer quan està per tallar, no ha de haver plogut, s'ha de penjar a s'enrevés i no ha de estar aprop de terra, des pany per amunt, i s'ha de secar penjat a cobro al manco fins que és groguenc, després l'empaqueten perquè fermenti, quan el tornen obrir ja s'ha eixugat, llavors ve sa tinta dins una caldera amb capolla troncs i tabac dolent, que com més carregada està sa caldera, més fort surt es tabac. Després el posen dins un depòsit gran hermèticament tancat, allà s'acaba de eixugar i s'esterilitza, llavors el traven i ses fulles bones són per fer pursos i ses xereques per fer tabac.

Sa moratòria va començar dia tretze de setembre de l'any denuo, es qui ho va passar més pillo va ésser es sucre, però en canvi es carbó se posà en es preu més alt que havia tengut mai, va arribar a valer més d'un duro es sac.

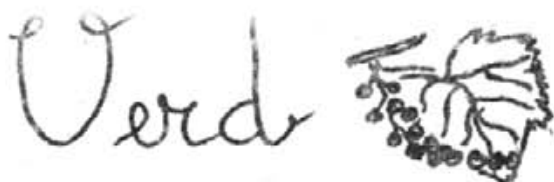
Amb una festerada de teia, jo i un galileu que li dien en Xesc Frau, vàrem fer mig sac de llagosta, perquè en fer vent del nord s'envà fins terra perquè no va de mal temps, tant s'arragossa en terra que arriba a mostrar ses banyes.

Es diversions amb famelles eren barato, dues pessetes, n'hi havia per tots es gusts. Ballàvem songs i rumbes.

Allà no es necessitava carnet per manar màquines (cotxes). Vaig tenir un Fortet que em costà 700 duros".

És casualitat que sense voler em enllaçat l'estada a Cuba de Mestre Jaume Porxet amb qui xerràrem el número anterior que se'n va anar els primers dies de la moratòria i En Jordi que va arribar allà precisament vuit dies abans de la mateixa.

Ja eren prop de la una i encara havia d'anar a cercar es pa. Em convidà a dinar, però jo tenia altres feines. Quedàrem que ens hauríem de veure més sovint i procuraré fer-ho perquè realment és un gust xerrar una estona amb EN JORDI: Una bona persona.

Arbre de millors profits
com s'ametler no n'hà ha:
fa fuies p'es bestiar,
ses cloveies per cremar
i es bessons per fer confits.

El protagonista de *Verd* aquest mes és sensa cap dubta l'ametler en honra de la seva exuberant floració que és el càlid equivalent de les nevades d'altres terres.

L'ametler és un arbre que pertany a la família de les amigdalàcies (*Amygdalus communis*), és originari de Mauritània i és cultivat.

L'ametler floreix a l'hivern devers el mes de gener-febrer, la flor esdevé en ametlló, que és l'ametlla tendra, que té la clovella exterior en cara verda, la interior fluixa i el bessó semilíquid.

És un arbre de bona casta i molt resistent i aprofitós, és fàcil d'empaltar amb mudes d'altres fruiters que d'aquesta manera viuen més anys. Els bessons d'ametlla com tots els fruits secs ténen un alt grau de calories que nos són tan necessaries en aquets dies de fred:

	Hàl. g/l	Protínes g/l	Glucós g/l	Caloria g/l	Cal. g/l	Fibra g/l	Alt. g/l
Ametlles	4	26	40	480	250	4	0'25
Avellanues	5	16	48	515	60	2	0'3
Nous	5	13	52	540	170	3	0'5
Castanyes	8	28	38	490	60	2	0'8
Castanyes	33	2	1'6	170	50	1	0'25

La zona de l'ametllarar a Mallorca és la dels pobles que ocupen el vall de la cara sud de la serra

de Tramuntana, els pobles de llevant i els de migjorn i en general per tot arreu, ha estat una de les principals riqueses dels nostres camps ocupa un 26% de les terres conegudes a dins les Balears i un 90% es troba a la nostra illa. És l'arbre amb més expansió, la seva introducció masiva data de finals de XIX: principis del XX. A mitjan segle passat tenia molt poca importància i fou en part fomentat per la Societat d'Amics del País de Mallorca que a finals del XVIII, va fer alguns estudis i en sembrà els primers planters. A finals del XIX, va ocupar en gran part les terres deixades per la vinya després de la invasió de la fil·loxera i la tendència del mercat francès de vi. La seva associació amb els cereals incidí en una productivitat molt baixa. Aquesta mancança queda dramàticament palesa en comprovar que l'ametllera de Balears representa el 25% del total de la superfície que li dedica tot l'Estat, mentre que la seva producció només és el 5,55%.

l'ametler ni ha moltes varietats en d
é un parell

tlar de bec de corb

" de flor vermella

" de la canal

" de l'anyoc

" del Bon Jesús

" de l'engan

" d'En Barraques

" d'En Ceba

" d'En Cinto

" d'En Claret

" d'En Feneret

" d'En Foradí

" de N'Horrac

" d'En Iluc

" d'En Pota

" d'En Pou

" d'En Torres de Felanitx

" de trinxet

" gener

" gomós

" malaguenyer

" manteller

" mollar

" murtereta

" paraire

penjat

" pintat

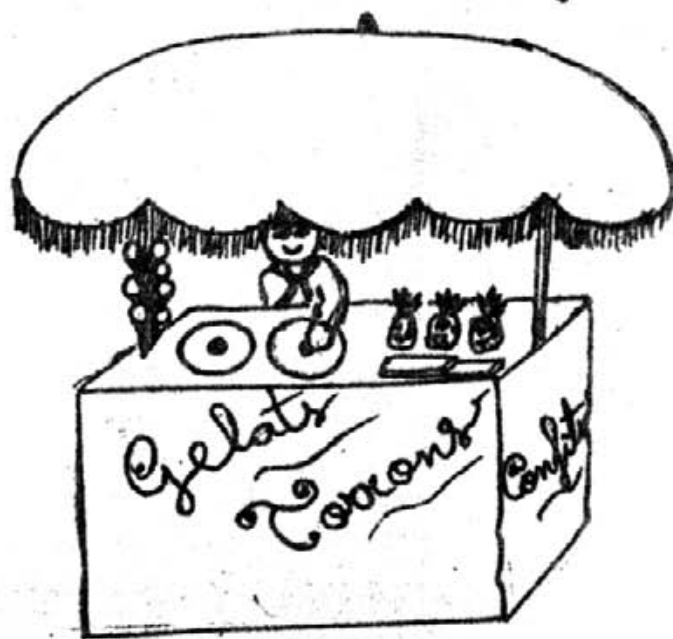
" redó

" ros

" rotgeta

" vidella.....

de les tasques més importants a fer
'ametler és la de excecallar, el Ser
d'Extensió Agraria té editats uns
spectes molt interessants damunt l'a
ler que degut a la seva extensió no
transcriure, però que es poden con-
uir a n'aquest servei que està a la
retera vella de Bunyola a Ciutat.

Les ametles són tan bones i tan em-
prades a Mallorca que és suficient
amb veure les nostres recetes de cui-
na: els escaldums, els farcits, pos-
tres, torrons, gelats, sucs, els ga-
tós, les llepoles ametles ensucrades
la refrescant llet d'ametla...

Es usat amb encert, el fruit de l'a-
metler, com a aliment i refrescant
alhora, en forma de lletada i d'orx-
ata.

Per preparar una lletada, es piquen
les ametles fines a convertir-les
en pasya fina, la qual es dilueix
en suficient quantitat d'aigua i des-
prés s'empren fort dins una tela re-
sistent, afegint-hi sucre a voluntat
Aquesta lletada és molt útil per als
qui tenen febre. No pot conservar-s
gaire temps.

Com a simple refrescant pot preparar
se ràpidament una orxata de duració
indefinida. És molt agradable la se-

güent preparació: 830gr de sucre, 150g d'ametles pelades i picades, 312gr d'aigua, 1gr de canyella esmicolada i 1/4 de la pell d'una llimona. Afegint aigua a les ametles poc a poc, i remenant-ho se'n fa una emulsió la qual després es cola per una tela esprement ben fort. Després s'afegeixen els altres ingredients. Tot seguit es posa al foc fins a iniciar el bull i s'envasa tot d'una que els flascons puguin resistir la temperatura.

És suficient una cullerada d'aquesta orxata per cada tassó d'aigua.

A vegades són usades vulgarment com a medicina les ametles amargues. El seu ús interior és sempre una imprudència perquè contenen àcid prúsic que és un verí molt actiu.

A l'Alqueria Blanca hi ha una creença que diu que les ametles bessones, penjades pel coll, tenen la virtut de llevar el mal de queixal.

Hi ha també un joc infantil, el "quer net" en el qual posen quatre ametles capoll avall i amb una tella els tiren i les escampen i és mal de fer que així s'adrecin.

* Una ametla s'adeça i un quer no*

Ametllera: multiud d'ametlla
Ametllera: Camp plantat d'ame
Ametlló: l'ametla tendra
Secall: ametla seca

Prunus L.A.

Dites, gloses i refranys populars

FEBRER

El nom d'aquest mes ve de la paraula "februare", purificar; o de "februa", festival romà d'expiació, el qual es faia a final de mes.

En els anys corrents, aquest mes té 28 dies, però els bixestos en tenen 29.

Festes del mes:

- Dia 2, La Candelera.
- Dia 14, Sant Valentí, patró dels enamorats.

Febrer el curt,
més breu que un turc.

Febrer curt,
més coent que turc.

Febrer curt,
fred com un turc.

Febrer el curt,
brau i tossut.

Febrer el curt,
si entra dolent, pitjor en surt.

"Tots els mesos de l'any
d'un bon febrer reben dany".

"Qui sembra pel febrer, cellita té".

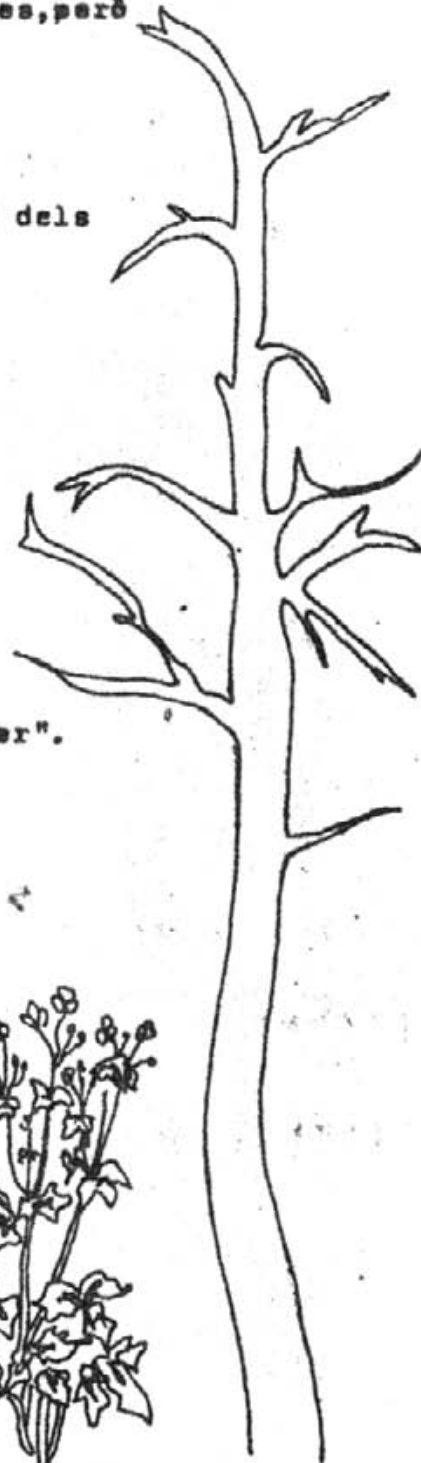
Si el febrer ploïa, no estem molt contents,
que l'aigua no és bona segons en quin temps.
No us en fieu massa del mes de febrer;
de cap o de cua, sempre l'ha de fer".

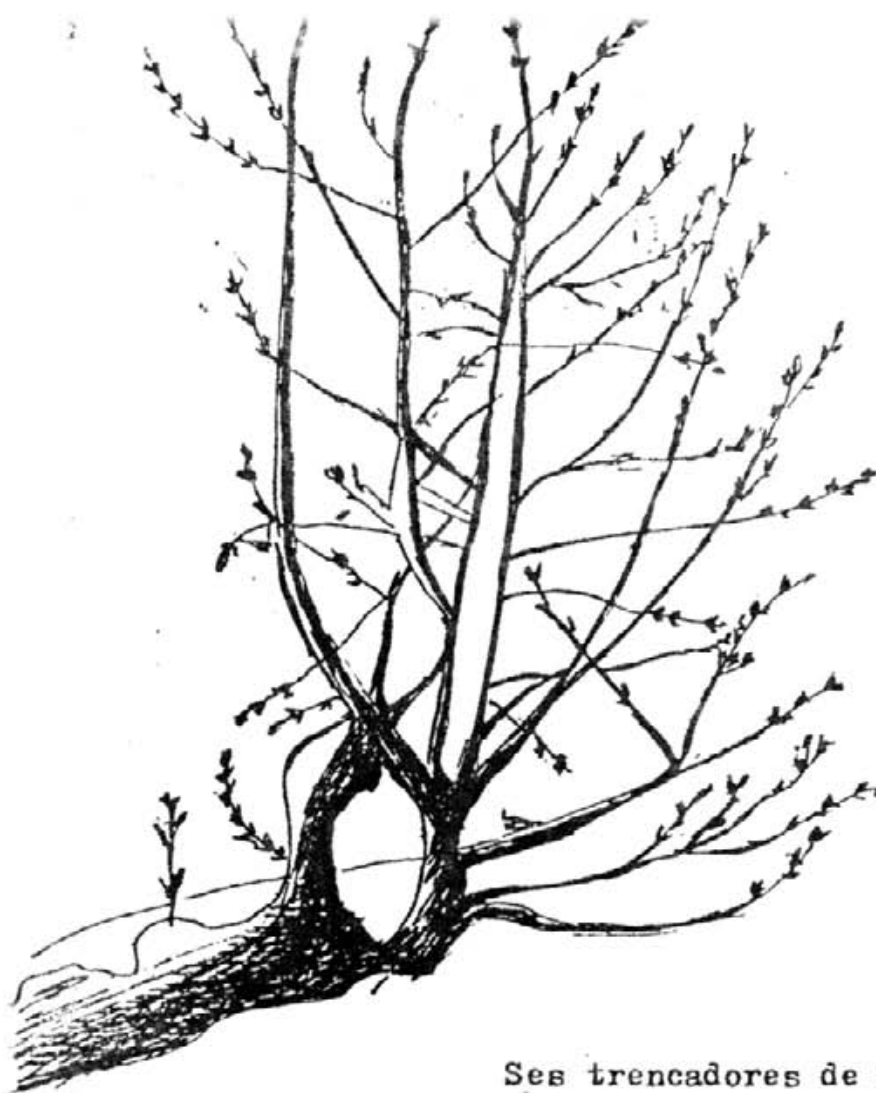
"Febrer curt,
o mb sos dies vint-i-vuit;
quí bé els ha de comptar,
trenta n'hi té de trobar".

"Si la Candelera plora
el fred ja és fora,
si la Candelera riu
el fred és viu".

"Trons de febrer
estiu bonancer".

"Si no plou pel febrer
poc herbei i poc graner".

A davall un ametler
vaig trobar un quern d'ametles.
¿Que el me vetles, que el e vetle
tanmateix no el te daré.

Demà vespre n'hi haurà
de contents i de fellons,
perque d'aquets ametllons
d'agres i dolços n'hi ha.

L'amo, no hiz ha més braons,
ses metles queden penjades,
perque avui ja n'he tomades
cinquanta sacs ben redons.

Ses trencadores de metles
saps que s'han posat de món!
Se passegen es diumenges
per vila: "Jo som, jo som"

Per l'Ascensió, no és metla ni ametló"
"Una ametla no fa quartera"

"Per Cincogema, metla plena"

"Una ametla s'adreça i un quer no"

"Ametler abundós, agre segur"

"Ametler abundós prop des camí, agre segur"

"A pesar del febrer, ha de florir
l'ametler"

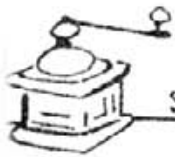
"Ametler, no faces via., que gelará qualse dia"

"Per Sant Valentí, l'ametler ha florit"

Per Manel Suárez i

Carme López

SA NOSTRA CUINA

Per Xisca Esteve.

ARROS DE BACALLA (sec)

Dina una paella hi posam un poc de seim i un poc d'oli, 2 ò 3 ls, una seba ratllada, tomàtiga, juevert.

Quan tot això està ben sofregit hi posam es bacallà (en aquest recepta no se li posa torrat, just se li dona un bull), peles, cèrxofes, espàrecs.

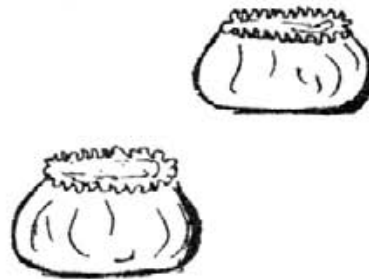
Hi tiram s'arros donant-li una sofregida i li afegim aigua llint deixant-lo coure com si fos una paella.

PANADES DE CARN

Ingredients:

- 300 grs. de sucre
- 300 grs. de seim
- 1 tassa d'oli
- 1 tassa de suc de taronja
- 3 vermells d'ou
- sa farina que se bou

scam tot això i llavors se rellena amb troços de carn de porc, poc de sobrasada i un poc de xuia.

PANADES DE PEIX

Ingredients:

- 1 tassó d'aigua
- 1 tassó d'oli
- sa farina que se bou

mesclam tot i feim sa pasta. Es relleno se fa amb pesols, grells, juevert, all, pebre vermell, pebre bo, sal i naturalment peix.

RUBIOLS TIMONE

Ingredients:

- 1 terça (400 grs.) de seim
- 1 tassa d'oli
- es suc d'una taronja
- 3 vermells d'ou
- 2 cullerades de sucre polvo
- 1 tassó d'aigua

relleno tant se pot fer de cabell d'Angel, confitura ò crema.

CABELL D'ANGEL

Se torra se carbassa en es forn. Quan està torrada se li desferren esl cabells, se posen dins una greixonera amb sucre fins que estigui dolç a gust nostre, se li pose sanyella de tronc i corna de llimona i se deixa coure fins que esta dorat.

Com heu vist aquestes receptes són típiques d'aquest dies tan propers a Pasqua. Són receptes que tots tenim però que sempre hi ha d'una a l'altra quelquepetita diferència, esper que aquestes vos servequin per millorar ses vostres.

A sa pròxima revista seguirem surtin receptes de Pasqua (crispells, arrosos amb bacalla,...) i per tant vos voldria recordar que aquesta secció està oberta a tots, i els que hi volguin participar l'únic que han de fer és posar-se en contacte amb mi, aquí esta sa meua adreça: C'an Marsal, 7 baix.

Ses receptes d'Arros de Bacallà i de Panades de carn i de peix les m'ha donades na Catalina Massot Alemany "de ca Na Biela" i se der Rubiols timone i la de Cabell d'Angel na Catalina Salva Marza "na Catalina Marçana", les vull agrair sa seua amabilitat al deixar-me aquestes receptes.

oses de Ca-Nostra

La Tradició de la Corema.

Seguint s'època corresponent de s'any en sa qual coïncideix sa Revista aquest mes nos toca xerrar de sa manca festera de totes ses parts de s'any: SA COREMA.

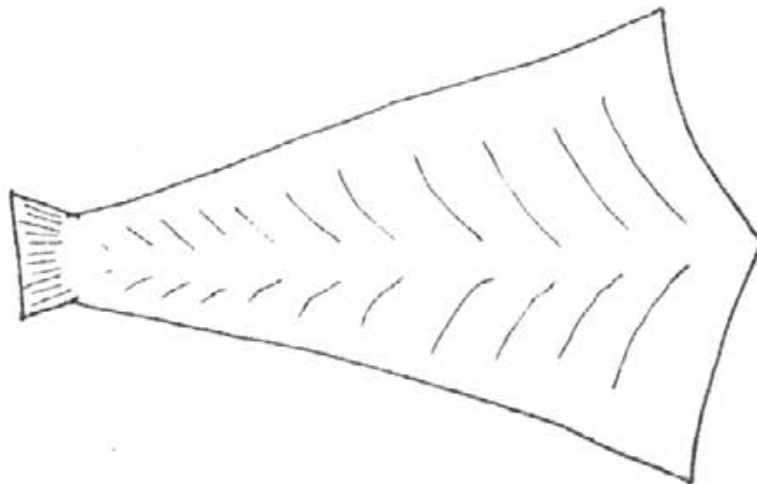
Voldrieu saber que es lo que conten ets escriptors mallorquins i de fora de sa nostra Corema? Tot d'una ho sabreu.

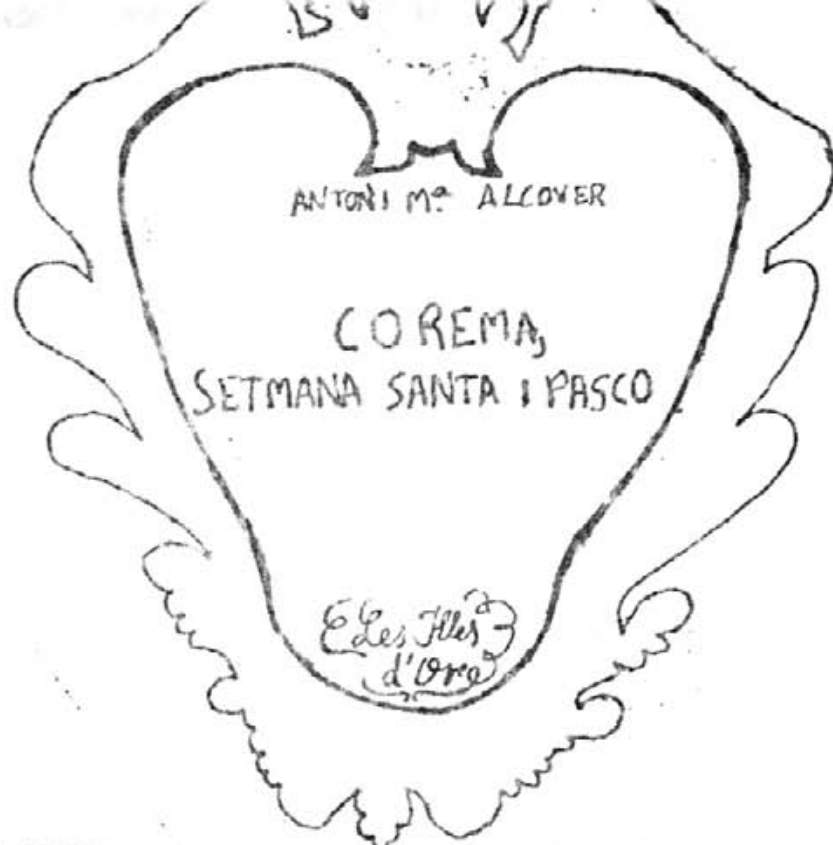
Santiago Russinyol, barceloní, pare de sa cèlebre expressió "L'illa de la Calma", referida a Mallorca, precisament en es llibre des mateix títol, que se centra exclusivament en sa nostra calma, o tranquil·litat, vista desde es més diversos punts de mira -naturalment referida a n'es primers anys d'aquest segle; ara pentura canviaria qualques de ses seves tesis, especialment tracta de sa calma de sa nostra Corema, època d'especial quietut per tot arreu i, sobre tot a "l'illa de la calma". Es capítol se titula: "La calma de la Quaresma". Diu que "en aquesta illa per la bondat de la gent i l'ús dels bons costums es peca poc, si no es de pensament". Per tant no es necessari un temps de penitència, però sí de recolliment.

També diu que sempre, de cap a cap d'any hi ha Corema a Mallorca, perquè es mallorquins som molt callats i per tant dedicam molt de temps a meditar. Per acabar diu que Mallorca s'atura, però amb prudència per no perjudicar es comerç ni ses forces vives, amb una paraula funciona a mitja marxa.

Seguidament exposaré sa versió de Mossen Antoni Maria Alcover, que era un magnífic observador de sa societat mallorquina, a saqual ell hi pertanyia, al contrari den Russinyol.

Antoni Me Alcover va escriure un llibret-testimoni sobre aquest tema, a la primària del segle XX. Per tant tracta sa mateixa època que en Russinyol.

Es primer tema que tracta de Sa Corema es es dijunar, acompanyat de anar a sentir sermons, decantar-se de certs divertiments i "no menjar carn es qui no tenen Butla, i a no tastar-ne es divendres maldament en tenguen".

Afirma sa conveniència saludable de fer sa Corema per cad tothom. Se moren molts mes per menjar massa molt que per menjar massa poc. Per tant, i sobre tot en acostarse sa primavera, "que ses sangs van molt re mogudes" uns quants dijunis venen de lo millor.

Es dijunis se componien de ses "tres bocinades des matí" i "sa oollació", un poc mes afavorida. Si se feia es primer dijuni i es darrer no se morien dins sa Corema, com afirma molt sàbiament Mossen Alcover.

Es no menjar carn no es cap desgràcia. Hi ha un "enfiloi ferest de malalties que venen des menjar carn". Aquest costum duu es seus men-cabs an es carnisseres, però a la vegada duu es guarri an es peixaters i pescadors. "Dins sa Corema es peixaters van damunt fuia i es carnisseres per ses foranes".

Es qui demansaven, segons diu Alcover, eren es fadrins afectats d'anar per vila es vespres sonant sa guiterria i es festetjadors, que havien de fer ses festetjades "mes clares i mes curtes". Tot això duu a que es fadrins se poden colgar dejorn i airecar-se dematí, que es molt sà. Ja ho conta aquella cançó:

Sa Corema ja es passada
Mare de Deu! que no torn!
que tenc s'esquena escorxada
d'anar-me a colgar dejorn.

Es fadrins veis i es viudos triaven aqueix temps per casar-se porque si ho feien, en temps normal los feien homes de bulto, els en cenien focatàries davant cà-sena es primers vespres d'esser casats, i els alçaven es carrer amb oorns i esquelles i llaunes de petroli, "que són la nata per moure talabastair".

Per es capellans, en canvi, Sa Corema eren "ses seues messes, sa bicarada caporal, amb so haver de sermonar per tot arreu". Confessar i fer dir ses oracions i donar la Comunió "en es qui surten la parròquia, que es casi tothom", eren ses altres feines de s'es-
rada.

En es pobles es capellans s'hi arribaven a veure ben apurats "amb estols i esbarts d'homos i dones" que s'anaven a confessar "per par-
ar contes i refrescar es llevat a fi d'adreçar qualque poc es viat-
que no vaja tan a la xisclera".

Per devers Ciutat era costum fer sa Jaia-serrada, que se feia moltes cases. Era una jaia de paper i carto, e fusta pintada, que curava sa Corema "magre i esquerdia, amb un bacallà en una mà i un at de pastenagues en s'altre, i amb set cames i set dents, que re-
sentaven ses set setmanes de Corema". Es primer dia se penjava dins ruina e es menjador i cada diumenge se li taiava una cama, fins es
sabe Sant, que romania sensa cap i l'arraconaven; però a mitjan
ema (es dijous de sa quarta setmana) la devallaven i la serraven
s mig "perque ja tenien mitja Corema abaix".

Més antigament a Ciutat, a sa plaça de Cort, es mateix dia feien un ceremonial públic i divertit de serrar una jaiota de pedaços i
a entre es botrí i es mata-rates.

També nos conta amb una minuciositat gran una festa que se feia e fa si no vaig confús es quart diumenge de Corema a Sant Joan: es
festa des Pa i es Peix, en es Santuari de Consolació des mateix po-
. Es domatí s'hi pujava amb processó, se deia un Ofici i es "core-
s'hi sol deixar caure un sermó d'aquells de pinyol vermell".

A l'Oferta se donaven panetets sensa llevat que duien senyats es
rons i es dos peixos, benefi.

Despres "tots es qui han donat blat quan feren sa capta de s'es-
i tots aquells que munyen cinc pessetetes" trobaven un dinar de
i bacallà "d'allò mes saborós".

I es capvespre comparéixien gent des pobles veïns. Horabaixa de
feien s'aplegamans de la Mare de Déu "i aleshores tothom pren es
lot, cadascoí a ca-seua, ben reholts a tornar-hi l'any qui vendrà
nt i tots els altres anys mentres puguen fer navegar es galindons".

A sa darrera setmana abans de sa Santa ets escolans preparaven ses ooses per sa Casa Santa i anaven a ses possessions a collir branques d'olivera; i ses monges engirgolaven ses paumes "que ja duen més musica i més malaveig" perquè "de ses fuies sabem treure uns bollats i uns llaços i unes trenes i trumyalles, i en es cap damunt de tot no hi manca mai una creueta ben senyorívola",

També se feia a segons quins pobles sa capta de ses figues seques es dissabte del Ram. S'aplegaven estols d'al.lotea i se'n anaven per ses cases i cantaven:

"Si deis que captam ses figues
som es dissabte del Ram
Si nos volem fer contents
donau-mos-ne un paner gran.
Ses figues nos heu de dar
de coll de dama i verdals
bordissots i paratjals
totes grosses com sa mà;
i veuren al.lots botar
contents com a generals.
No les mos doneu forneres,
d'aquelles com a cerol;
dau-les-mos de ses primeres
que traguereu en es sol.
L'amo no us cal tremolar,
que ja surten es figons,
i som molts de companyons
i ja en tornareu secar.
L'amo no us cal tremolar
que ja neixen ses espiques
si deis que no teniu figues
dau-mos un beuf de pà.
O donar o no donar!
no mos faeu pus espera!
que en ve un altre estol darrera
i davant nos vol passar."

Quan es sol se podia tothom se retirava a passar es Rosari, sopaven i se'n anaven a colgar esperant sa gran diada del Ram.

Finalment he de afegir que he transcrit literalment moltes de ses expressions que utilitzava Antoni Maria Alcover perquè son tan fresques i arrelades an es poble que es un gust llegir-ho avui és cap de després d'aprop de vuitanta anys d'escrites.

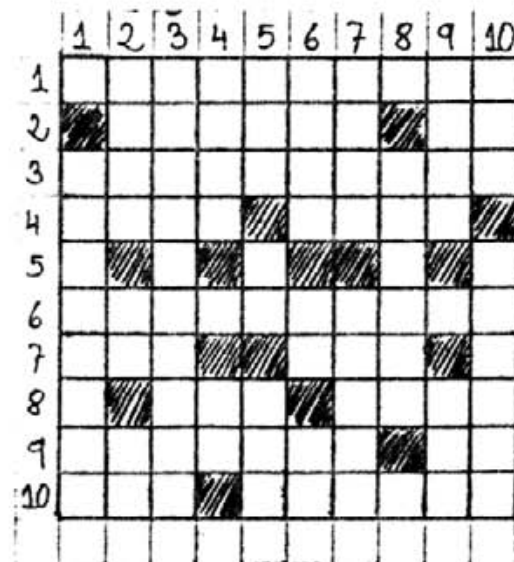
Pep Rubio i Terrassa

Bibliografia emprada:

Russinyol, S.	"L'Illa de la Calma"
Alcover, A.M.	"Corema, Setmana Santa i Pasco". Bibl. Illes d'Or.

José Suárez.

ORIZONTALES: 1.-Ácido resultante de la combinación del yodo con el hidrógeno. 2.-Estúpido, tonto. Cincuenta y no. 3.-Tabla corrediza para cerrar en plural. 4.-Al revés, medida de superficie. Al revés, adverbio de cantidad. 5.-Uno. Vocal. Uno. Consonante. Consonante. 6.-Año en curso. 7.-Dios mahometano. Mirad. Quinientos. 8.-Consonante. Número. Cualquiera de los puntos opuestos, a que la órbita de un planeta corta la Eclíptica. 9.-Administrador de bienes eclesiásticos. Contracción. 10.-Boglas internacionales de socorro. Al revés, natural del valle de Arán.

VERTICALES: 1.-Consonante. Reptil hidrosaurio americano, en plural. 2.-Instrumento musical de viento. Ciento cincuenta. Preposición inseparable. 3.-Vertemos un líquido. 4.-Espacio de tiempo. Cincuenta. Preposición inseparable que indica negación. 5.-Instituto Ciencias de la Educación. Nueve. Artículo, en plural. 6.-Famoso jugador de fútbol sudamericano ya retirado. Quince. Dativo o acusativo del pronombre personal en 1ª persona. 7.-Desmenuzas con los dientes. Cuerpo simple, gaseoso e incoloro, encontrado en el aire. 8.-Vocal. Vez, rauda. Vocal. 9.-Sombrero alto, plegable. As. Regalar. 10.-Escuadras. Solicitola.

SOPA DE LETRAS: 12 nombres de futbolistas de 3ª División Balear.

C E L T A S Q I R S
L A U Q P O U T E O
S A L V U R I A V I
E L I V I I N O I D
R Z O C C L I Q L O
R A Z A O N E R O M
A M A N O L I T O S
N O Q T E V A L L S
O R N Z S O G R U B
M A N T E S A L A S

JEROGLIFICO: ¿Cómo llegasteis?

C O N E 50

1000 500

501

¡YA TENEMOS PEÑA!

Un acontecimiento, no deportivo, pero relacionado con el deporte, el deporte rey, es noticia estos días en Calvià, creemos que es la primera vez que se forma una peña, sí una peña, pero una peña constituida formalmente, se trata de la peña "ES BORINEROS", y apoya a un equipo, nada menos que al Real Mallorca, creo que es noticia importante para poder escribir sobre ella.

En el próximo número de esta Revista, si no surgen imponderables, recogeremos las opiniones del Presidente de la peña y también del Secretario Técnico del C. D. Calvià, Sr. Gelabert, puesto que creemos que pueden ser realmente interesantes, así pues no se pierdan el próximo número de esta Revista.

Por el momento, nos hacemos eco de la creación de la peña mallorquinista de Calvià; según conversación que mantuve con su secretario la inauguración oficial se efectuará el día 3 de abril, próximo, después del partido que enfrentará al Mallorca contra el Jerez, será por la noche en el bar de's Casino, y asistirán a la inauguración los jugadores del Mallorca, el Presidente Sr. Contestí, y varios directivos.

Creemos que ésta es una grata noticia, no sólo para los mallorquinistas de nuestros pueblos, sino también para todos aquellos que gustan del deporte rey, y digo esto porque pienso que los gustamos del fútbol de categoría única y exclusivamente a través del Real Mallorca podemos aspirar a tener un club de categoría, de Primera División en Mallorca, por ello

apoyamos con fuerza esta iniciativa y quisiera que los dirigentes y socios del Club Deportivo Calvià no lo tomaran como una competencia desleal, no señor, yo entiendo que como calvianenses debemos apoyar al Calvià con todas nuestras fuerzas, pero ello no es obstáculo para que podamos también apoyar al Real Mallorca, pues el Mallorca no es el equipo de los palmesanos, ni muchísimo menos, el Mallorca es el equipo representativo de toda Mallorca.

Señores aficionados al fútbol, seamos mallorquines y mallorquinistas, encuentro penoso oír a los mallorquines, y al decir mallorquines digo toda la gente que tiene su vida en Mallorca, "yo soy del Madrid" o "yo soy del Barcelona", ¡pero hombres! el Madrid y el Barcelona están lejos, están en su casa, no les podemos ver los domingos, sólo a veces por televisión y cuando al Sr. Núñez le pasa por los atributos, nosotros tenemos que ser "M A L L O R Q U I N I S T A S", al Mallorca le podemos ver, podemos apoyarle, lleva el nombre de nuestra tierra, nos representa fuera de la Isla y eso es muy importante, por ello dejemos de ser del Madrid o del Barcelona y seamos del Mallorca.

Creo que es muy compatible el ser aficionado del Calvià y al mismo tiempo del Real Mallorca y prueba de ello es que muchos socios de la Peña "Es Borino Ros" lo son del Club Deportivo Calvià; lo que debería hacer la directiva del Calvià es que fueran compatibles los partidos con los del Mallorca, es decir, si coinciden el mismo fin de semana que el Calvià jugase el sábado por la tarde o el domingo por la mañana, creo que así saldríamos ganando todos.

Sólo me queda dar la enhorabuena a los promotores de la Peña y desearles que el Mallorca ascienda este año a Primera División, categoría que merece el Mallorca, principalmente su Directiva verdadera artífice del resurgimiento del equipo, y por supuesto la categoría de nuestra Isla puesto que

de ninguna manera la podemos catalogar de Segunda División,
aunque sea "A".

~~_____~~
C. D. CALVIÀ

Resultados de los últimos 5 partidos:

CALVIA 2 - PORTMANY -3

COLLERENSE 1 - CALVIA 1

CALVIA 4 - PORRERES 5

CIUDADELA 2 - CALVIA 2

MARGARITENSE 2 - CALVIA 1

Preocupantes, muy preocupantes, los últimos resultados del C.D. Calvià, tras una primera vuelta excelente, aunque en casa siempre se mostró flojillo, la segunda vuelta se presenta muy mal a tenor de los resultados, ¿qué pasa? son los mismos jugadores, algo no va bien, esto parece ser; en el próximo número espero nos lo cuente el Secretario Técnico Sr. Gelabert, Pinyol para los amigos.

DISCOBOLO

AL CIERRE

Nota de la Redacción: Siendo consecuentes con el carácter abierto de nuestra Revista a todas las colaboraciones damos en este número publicidad a la siguiente colaboración, presentada Al Cierre de la presente edición.

SORPRESAS ..... Y SORPRENDIDOS

La crítica verídica es la penasea, el sostén y alimento que nutre dando vida, Lozanía y longevidad a las democracias teniendo que estar siempre impregnada de un tierno sensual realismo de sentido real comprensivo galvanizada asimismo contra herrumbres y óxidos que puedan ensañar y corromper el actual régimen que tanto nos costó al perderlo y tanto al conseguirlo de nuevo, con el natural disgusto y pataleo de quienes no lo comulgan cuando obvian que el pueblo, de cada vez que se le convoca va a más afianzándolo. Pues, basado en ella, políticamente hablando, impersonalizando, entiendo que los que no admiten críticas, los que con sus cretinas altanerías se creen intocables queriendo marginar y enmudecer, al, o a los que les hacen oposición, legal antidoto del absolutismo, sin el menor respeto a los intereses populares y generales del término ni tampoco a las normas democráticas que el pueblo se autodictó por el simple hecho lícito de poner a luz pública, al desnudo, presuntas obvias malas o mejorables gestiones municipales intentando cagarles a la comunidad con citaciones judiciales ep robadas en el pleno ordinario de diciembre, por la mayoría gobernante contra un colaborador de la recién nacida Revista VEINATS por el solo mero hecho de decir, en su crónica VERGONYA CAVALLERS VERBONYA, que se podrían contar "intrigas, mezquindades, corruptelas administrativas, falsas promesas y puros de los buenos".

Como español como calvianense y como democratas, por encima de las dos nacionalidades antedichas, no puedo asimilar sintiendo nauseabunda vergüenza ajena, por tan demente acuerdo tan impuro, impío e impropio que vulnera el artículo 20 (a) de la Constitución no enrolando en las reglas democráticas que faustamente hoy nos rigen desafiando de ellas cuando caen de bruces en la posibilidad de tener algún vis de veracidad los sustantivos proferidos por el articulista. Sin quitar ni poner, ni siquiera opinar ruego lo haga el lector si ve, o no posibilidad de aplicación de alguno de ellos de los que voy a relatar que por haberse ovillado en sesiones municipales algunos constan en acta motivo por el cual son irrefutables.

La comisión municipal permanente tiene vedada, por ley retrógada, la presencia expectante a sus sesiones incluso a sus legítimos representantes del pueblo que lo son, al más ni menos, que los mismos miembros que la componen y la prohíben manteniendo viva dicha ley pero, en cambio, vulnerando alegremente al mal no lo interpreto, el capítulo II artículo 3º, párrafo 1º del Código Civil.

Que motivos existen para mantenerlas secretas? No tiene, no veo otra que una sola explicación real. Hemos cambiado de sistema pero no de anterior forma de gobernar. Es cierto, no se pone en tela de juicio que fueron los permanentistas elegidos por el voto popular y democrático; pero, no es menos cierto, que su actuación no es democrática porque los verdaderos demócratas actúan a la luz del pueblo y los democráticos que no son demócratas la hacen en las tinieblas para poder defender a oscuras grandes intereses, no claros, encontrados y progresados. Su misión tendría que ser reglar con un mismo rasero a los administrados, por un igual, de todas las capas sociales y así huelgarían los secretos. Pero parece ser, según se desprende algunas actas que no es todo reluciente, ni trigo limpio lo que se forja en sus quehaceres. Veamos. Se han aprobado actas que así en la siguiente reunión huelen algo que no les sullivan alegar que así la aprobaron fue debido a que no lo habían leído; vemos facturas superiores a su competencia fraccionadas las veces necesarias para así darlas curso legal a su aptitud estraperlándolas a decisiones pléreas; vemos complejos de grandes obras paralizadas durante muchos años que les renuevan el permiso de prosecución sin actualizar las tasas lo que es irregular por ir en detrimento de ingresos municipales en millones de pesetas; vemos acuerdos de derrumbos de obras menores ilegales pero no de mayores, al menos que yo sepa, donde existen los mayores affaires a veces denunciadas por la prensa sin que nadie se digna en desmentir, sino más bien, según rumores, en buscarles subterfugios para su posible legalización; vemos que se nombró una comisión de compras para que a priori estudiase e indagase las condiciones más favorables de los distintos géneros que el Ayuntamiento tenga que adquirir. Después de aprobada y constituida tardó bastantes meses en ponerse en marcha, y cuando lo hizo, nunca funcionó bien, pues muchas facturas de compras que venían en su aprobación se habían hecho por urgencia, (en este caso ha en cosas hay prisa y otras se mueren de risa), llegando el momento que solo venían a ella las fijas y las consumadas sin que la comisión hubiese tenido la mas mínima intervención a priori. Ahora parece que ha muerto por inacción; hemos visto, en plenos llevar a él infinidad de mociones de urgencia que dicha urgencia en muchas de ellas no aparecía por ningún rincón aprobándose carentes de los informes pertinentes legales; hemos visto aprobar en obras municipales gastos legales de envergadura y cuando se han dado cuenta han triplicado la cantidad aprobada lo que es ilegal sin saber quien lo ha ordenado ni proyecto que lo respalde; hemos visto ceder la explotación de las playas municipales por una veintena de millones de pesetas mientras según se desprende de un estudio, en bruto, que dan, a grosso modo, 160 millones conllevando unos gastos de unos 50 millones de explotación. Porque no las ha explotado directamente el ayuntamiento o no se han dado legalmente al mejor postor y no a los exclusivistas?; hemos visto,

acuerdos unánimes plenarios dando amplias facultades a cargos políticos para ser destituidos fulminantemente a las pocas semanas por hurgar en carne viva ciertas dashonestidades políticas faltando, en defensa de ellas, a compromisos contraidos y firmados; hemos visto, miembros corporativos multados por infracturas urbanísticas por allos mismos; hemos visto llevar un viaje de una veintena de vigas de 4,30 mt. y bovedillas a obras municipales cuando ya estaban cubiertas y sobran o fue debido a que pensaban hacer otro piso o a una equivocación? como también la desaparición para aparecer el siguiente día la tela asfáltica que tenía que cubrir el entramado bajo las baldosas de la azotea. Hemos visto acusadores interponer querrelas criminales de difamación rechazadas en su forma y fondo en el juzgado por el acusado para quedarse, al menos hasta ahora, adormilada será por lástima o miedo a que se inviertan los términos con sus consecuencias? hemos visto etc., etc.

Estamos a unos meses vista de elecciones municipales. Tengo plena confianza que nuestro inteligente pueblo sabrá elegirse con la experiencia que éste le ha dado, un consistorio digno de él que le sepa administrar sus intereses totales por el cauce de la honestidad, la justicia y el buen hacer vacunado de prebendas y favoritismos que le tengan envidiado y que si se determinase de nombrar una auditoria de indagación de las gestiones buenas o malas habidas durante la presente legislatura, igual que haría un nuevo inquilino que desinfeste de posibles miasmas infecciosas la nueva vivienda que va a ocupar, podría ser que hubiese SORPRESAS ..... Y SORPRENDIDOS.

Damián Amengual Más
(Concejel)

CONFERENCIA SOBRE EL ABORTO EN CAPDELLÀ.

El pasado sábado día 19, a las 21 horas, vo lugar en el Salón del Ayuntamiento de Capdellà, una conferencia sobre el orto, por miembros de la Asociación Pro-Vida, con una asistencia de unas 58 rsonas.

Entre los conferenciantes, se contaban un abogado y un médico.

El Doctor Ferragut, Pediatra, explicó primeramente, desde el punto de ita médico las primeras manifestaciones del feto y como éste, formaba un ser ro aparte, una vida, dentro de la madre.

Pasaron luego a aclarar, con ayuda de excelentes diapositivas, cada uno de los procedimientos empleados para abortar, desde los más rudimentarios y vlandestinos: cucharilla, objeto punzante, etc. hasta los más sofisticados, usados en las clínicas londinenses; Succión, histerotomía, solución salina, etc.

Quedó claramente reflejada en cada diapositiva, la otra cara del aborto; cubos de basura con fetos, pequeños seres ahogados bajo la placenta, quemados por solución salina, pequeños trozos de lo que hubiera podido ser hoy un "yo", vivo y pensante....

Terminaron aclarando los conferenciantes que el fin de esta Asociación PRO-VIDA, no es sectario, religioso, etc. Unicamente les movió al crearla, un solo afán; El amor a la vida y al derecho de nacer, que querían defender a toda costa, aún a sabiendas de que a nivel de cambio legislativo o de mentalidad general, no se pudiera hacer nada.

----- Mª Carmen Canet

A continuació donem publicitat a la carta remesa al President de la Premsa Forana (Associació):

REVISTA VEINATS
Calvià-Es Capdellà.
Ca'n Marsal, 14.
Calvià

Sr. President de la Premsa Forana:

Quan el mes de Desembre neixia oficialment Veinats, Revista informativa per Calvià i Es Capdellà, un dels nostres objectius era el de federar-nos a la Premsa Forana. Fins ara ens hem mogut tractant de saber què fer per entrar-hi, fins que la gent de Sant Llorenç ens va dirigir a Vosté, i a Vosté ens dirigim exposant-li el nostre propòsit d'unir-nos a aquesta associació de publicacions foranes.

Només esperam la seva contestació i li pregam ens comuniqui el què hem de fer per entrar-hi, la forma en que organitzen les reunions, i quan és la propera.

Veïnats és una publicació mensual, informativa, que preten omplir el buit existent en el nostre poble en quan a informació i cultura es refereix. Són varis els col.laboradors que, amb els seus escrits, donen vida a la nostra Revista. Hem organitzat un sistema de subscripcions anuals de 400 pts, essent el preu de venda de 35 pts. Com pot comprovar en aquest exemplar, de moment, la feim amb ciclostil, amb un tiratge inicial de 250 exemplars.

Aquestes són, més o manco, les característiques de la nostra Revista.

Ja no el cansam més. Esperant que ens admetin dins Premsa Forana, ens acomiadam molt cordialment de Vosté.

Calvià, 20 de Febrer de 1.983.

INDEX

<u>Article.</u>	<u>Pàgina.</u>
- Editorial	3
- El Delito, Fiscla en Nuestro Pais	4
- Llibertat, Amnistia, Estatut d'Autonomia	8
- Noticiario Local	10
- El Plenari del Mes de Febrer	13
- Analitzam la Memòria de l'Ajuntament	15
- El Cine que Viene	17
- Activitats de la Nostra Biblioteca	18
- El Premi del mes	20
- Cartes a la Revista	21
- Licitemus	22
- Sa Caseta, Conte fet per un nin	23
- Llegiu i triau	24
- Creació	26
- Records d'una tafona	27
- Xerrades de Café	29
- Verd	33
- Sa Nostra Cuina	36
- Dites, gloses i refranys populars	38
- Coses de Ca Nostra	40
- Sa Corema	41
- Pasatiempos	44
- Deportes	45
- Al Cierre	48

Col.laboradors d'aquest número:

Joan Vidal.	Miquel Herrera	Joan Lladó
Maria Oliver.	Xisca Esteve.	Josep Suàrez
Joan Joan.	Carme Canet	Toni Pallicer
Nati Pallicer.	Manel Domènech	Joan Rubio.
Víctor Martorell	Danià Amengual	Carme López.

Han coordinat: Pep Rubio i Manel Suàrez.

Agraïm a l'Ajuntament de Calvià el que ens hagi deixat
les seves màquines per poder fer aquest número de Veïnats.

Una antiga telefona.

